

Handläggare: Björn Erdal
Tfn: 508 03 022

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2005 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förvaltningen överlämnar härmed förslag till verksamhetsberättelse och bokslut för 2005 för stadsdelsnämndens godkännande.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens förslag till verksamhetsberättelse och bokslut för 2005 godkänns och överlämnas till fullmäktige.
2. Förskolan Kompassbacken avvecklas som resultatenhet.
3. Dagliga verksamheten Frida avvecklas som resultatenhet.
4. Beslutet att Bromstensskolan och **Gullinge/Enbacksskolan** ska vara resultatenheter återtas.
5. Sundbyskolan fortsätter att vara resultatenhet 2006.

Jack Kindberg
stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom stadsdelsförvaltningen.

Innehåll

Sammanfattande analys av nämndens verksamhet och ekonomiska utfall samt förvaltningschefens kommentar	6
Sammanfattande analys	6
Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna	6
Bygga bostäder och utveckla Stockholm	6
Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad	6
Bryta segregationen och fördjupa demokratin	6
Ta ansvar för ekonomin	6
Förvaltningschefens kommentar	7
Nämndens arbete under året	8
SDN Spånga-Tensta 2005	8
Sociala delegationen 2005	8
Det integrerade lednings- och styrsystemet, ILS	9
Barnkonventionen	9
Utredningar och domar	10
Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna	11
Förskola, skola och fritidsverksamhet	11
Generella åtaganden	11
Avdelningens kvalitetsarbete och brukarinflytande	12
Ge alla barn och unga en bra start i livet	13
Barngruppernas storlek inom förskoleverksamheten ska minska	13
Barnomsorgsgarantin	14
Måluppfyllelse enligt förskoleplan och skolplan	14
Utveckling av skolbarnsomsorgens pedagogik och metodik samt hur verksamheten integreras med skolverksamheten ...	14
Fritidsverksamhet	14
Förutsättningar och organisation	14
Nyckeltal	15
Mötesplatser och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar ..	15
Sommarvistelse	16
Delaktighet	16
Resultat av förebyggande och uppsökande arbete	17
Ökad livskvalité för äldre	17
Generella åtaganden	18
Stöd till anhöriga	18
Verksamhetsförändringar	19
Samarbetsprojekt	19

Förbättringar för personer med funktionshinder	19
Generella åtaganden	21
Brukarundersökningar	21
Brukarinflytande.....	21
Individ- och familjeomsorg	22
Generella åtaganden	22
Individ- och familjeomsorgen ska upplevas som lättillgänglig av den enskilde	22
I arbete där barn berörs ska barnets behov sättas i centrum..	23
Den enskildes nätverk ska vara en viktig del i allt utrednings- och behandlingsarbete	23
Misshandlade kvinnors behov ska uppmärksammas	24
Insatser för unga i riskzon ska utvecklas.....	25
För barn till föräldrar med missbruksproblem eller psykiska funktionshinder ska gruppverksamhet bedrivas	25
Rörliga teamet	26
Hemlösa.....	27
Medarbetarna.....	27
Generella åtaganden	27
Kompetensförsörjning.....	27
Personalöverskott	28
Sjukfrånvaro	28
Utvecklingsprojekt med förkortad arbetstid.....	29
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	29
Bygga bostäder och utveckla Stockholm	30
Stärkt näringsliv och arbetsmarknad	30
Näringslivscenter.....	30
JobbAktiv och JobbAktiv Ung.....	31
Praktikplatser.....	32
Lokala samverkansöverenskommelser.....	33
Ett hållbart trafiksystem	33
Kommentarer till nyckeltal för stadsmiljöverksamheten	34
Miljöbilar.....	34
Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad	35
Miljömiljarden.....	35
Agenda 21 arbetet i Spånga-Tensta	35
Bryta segregationen och fördjupa demokratin	36
Ökad integration.....	36
Flyktningmottagande.....	36
Minskat behov av ekonomiskt bistånd	37
Medborgarnas delaktighet	37
Ge kultur- och föreningslivet förutsättningar att utvecklas...	38
Konsumentvägledning.....	39
Stadsdelsförnyelsen.....	39
Jämställdhets- och mångfaldsplaner.....	40

Ta ansvar för ekonomin.....	41
Ekonomiskt utfall	41
Utfall jämfört med justerad budget	41
Tertialrapporter och bokslut	42
Faktisk kostnads- och intäktsutveckling	43
Omstruktureringskostnader lokaler	45
Resultatenheter	45
Projektmedel.....	47
Åtgärder för att undvika budgetöverskridande.....	47
Det ekonomiska utfallet per verksamhetsområde	47
Nämnd och förvaltningsadministration.....	47
Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri.....	48
Barn- och ungdomsvård	49
Vuxenvård	50
Socialpsykiatri.....	50
Stadsmiljö.....	51
Förskoleverksamhet	51
Skolbarnsomsorg	52
Utbildning.....	52
Särskola	53
Flyktingmottagande.....	53
Äldreomsorg.....	54
Omsorg om funktionshindrade.....	55
Fritid och kultur.....	57
Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	57
Kommentarer till balansräkningen	57
Övriga redovisningar.....	59
Leasing	59
Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna	59
Klagomålshantering	59
Felanmälan	59
Nyckeltal	60
Brottsförebyggande arbete	60

Bilagor bokslut 2005	nummer
Uppföljning av budget	1:1-1:3
Specifikation av avvikelser anslag 1	1:4
Specifikation av avvikelser anslag 2	1:5
Uppföljning av resultatenheter	1:6
Specifikation av begärda ombudgeteringar	1:7
Ekonomiskt bistånd	1:8b
Stimulansbidrag socialpsykiatri och hemlösa	1:9
Stimulansbidrag äldreboenden	1:10
Stimulansbidrag funktionshindrade	1:11
Stimulansbidrag förskolelokaler	1:12
Lokalkostnadernas andel av totalkostnad grundskola	1:13
Redovisning av förändring av lokalinhav	1:14
Kostnader strategiskt viktiga projekt >20mkr	1:15
Projekt med extern finansiering	1:16
Projekt med intern finansiering	1:17
Antal barn/grupp i förskola	1:18
Barnomsorgsgarantin	1:19
Feriearbeten	1:20
Medarbetarna	1:21a-b
Redovisning av domar	1:22
Konsumentvägledning	1:23
Investeringsredovisning	1:24
Agenda 21	1:25
Projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen	1:26
Specifikation av budgetjusteringar	1:27
Nyckeltal individ och familjeomsorg	2:1-2
Nyckeltal socialpsykiatri	2:3
Nyckeltal stadsmiljö	2:4
Nyckeltal förskola	2:5
Nyckeltal skolbarnsomsorg	2:6
Nyckeltal skola	2:7
Nyckeltal äldreomsorg	2:8-9
Nyckeltal funktionshindrade	2:10-11
Nyckeltal flyktingmottagande	2:12
Nyckeltal fritids- och föreningsverksamhet	2:13-14
Nyckeltal ekonomiskt bistånd	2:15-16
Budgetavräkning, resultaträkning och balansräkning	3
Redovisning av leasingavtal	4
Kvalitetsredovisning, förskola och grundskola	5
<i>Särskilda redovisningar till stadsdelsnämnden</i>	
Bokslut per konto	6
Kompetensfondens projekt i Spånga-Tensta	7
Internkontrollplan för Spånga-Tensta	8
Schema för ILS-besök 2005	9
De kommunala bostadsbolagens insatser i stadsdelsförnyelsen	10

SAMMANFATTANDE ANALYS AV NÄMNDENS VERKSAMHET OCH EKONOMISKA UTFALL SAMT FÖRVALTNINGSCHEFENS KOMMENTAR

Sammanfattande analys

Åtagandena har uppfyllts, vilket visar att insatserna varit tillräckliga inom anslag1. Inom anslag 2 har budgeten för försörjningsstöd överskridits trots hårt arbete vid Lunda Nova näringslivscenter och stadsdelsförvaltningens försörjningsstödsenheter för att få ut fler i arbete. Antalet personer med försörjningsstöd har ökat med 8, det är 0,5 procent fler än 2004. Målet att halvera antalet personer med försörjningsstöd jämfört med 1999 har inte uppnåtts. Under 2005 har i genomsnitt 1710 vuxna fått försörjningsstöd, vilket är 58,4 procent av antalet 1999. För staden som helhet är motsvarande siffra 67,4 procent.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Tack vare avsatta buffertar och en aktiv budgetuppföljning har medlen inom anslag 1 kunnat räcka till. Inom inriktningsmålet finns 35 generella åtaganden. Av dessa bedöms 27 ha uppfyllts helt, 5 delvis och 3 inte alls. De generella åtaganden som inte uppnåtts gäller dels omsorgen om äldre och funktionshindrade där utvecklingen av anhörigstödet försenats, dels medarbetarna där sjukfrånvaron inte minskat lika kraftigt som åtagandet angav.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Ett generellt åtagande om forum för näringslivet har funnits, och det bedöms vara uppfyllt.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Inom inriktningsmålet har stadsdelnämnden 4 generella åtaganden som anses vara uppfyllda.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Inom inriktningsmålet har stadsdelnämnden 8 generella åtaganden, varav 1 åtagande avser medverkan till att fler vuxna flyktingar ska uppnå en egen försörjning redan inom tiden för introduktionsutbildningen. Av dessa åtaganden anses 1 inte vara uppfyllt. Det handlar om fokusgrupper för att uppmärksamma fördomar, rasism och diskriminering som har tagit längre tid än förväntat.

Ta ansvar för ekonomin

Åtagandena har uppfyllts, vilket visar att insatserna varit tillräckliga inom anslag1. Inom anslag 2 har budgeten för försörjningsstöd överskridits.

Förvaltningschefens kommentar

Det integrerade ledningssystemet ILS förutsätter att det finns fungerande forum för dialog på alla nivåer i förvaltningen. I Spånga-Tensta genomfördes dialogen mellan förvaltningsledning och enhetschefer en gång i veckan genom att ledningen besöker enhetschefer enligt ett schema och diskuterar de olika verksamheterna med fokus på ekonomi och åtaganden.

Särskilt intresse har under året ägnats åtagande kring elevernas lärande och utveckling. Trots flera särskilda insatser inom områdena matematik och språkutveckling har inte resultaten i nationella prov i skolår 5 och 9 förbättrats. En förklaring är att dessa insatser inte ger resultat på kort sikt. Vid flera av våra skolor är det också en stor omflyttning av elever vilket gör att resultat från utvecklingsinsatserna inte kan avläsas vid den skola där insatsen gjordes. Betygen i årskurs 9 har dock förbättrats.

Åtagandet att minska barngruppernas storlek är uppfyllt för åldersgruppen 4-5 år, men totalt är det inte någon större förändring i förhållande till föregående år. I jämförelse med 2003 är barnantalet för åldersgruppen 1-3 år detsamma, 14 barn. För dem beräknas målet uppfyllas med en fortsatt utbyggnad av förskoleplatser under 2006 motsvarande 7-8 avdelningar samt en utökad budgetram för förskoleverksamheten. Barnomsorgsgarantin har kunnat hållas.

Många äldre väljer idag att bo hemma med hjälp även när man blivit i behov av omfattande hjälpinsatser. Cirka 2/3 av alla som har hemtjänst har service- och omvårdnadsinsatser. Omvårdnadsarbetet är därför den största delen av hemtjänsten. Under 2005 valde drygt 30 hushåll en privat utförare. I Tensta och Hjulsta är det många som väljer att själva ta hand om sina äldre och uppbära hemvårdsbidrag.

Planering för ytterligare gruppboenden för funktionshindrade har skett under året men endast ett projekt har gått att realisera. Förvaltningen bevakar alla nya bostadsprojekt för att – om det är lämpligt – anmäla intresse för gruppboenden och/eller satellitlägenheter. Förvaltningens dagliga verksamhet för funktionshindrade fortsätter att byggas ut. Verksamheten förändras hela tiden på ett sådant sätt att den ska passa alla de olika personer som behöver plats i den.

Sjukfrånvarotalet för förvaltningens anställda minskade under året med 0,6 procentenheter.

Lunda Nova Näringslivscenter har framgångsrikt bedrivit närings- och arbetsmarknadsfrågor sedan starten 1999, vilket bekräftas av stadens nya arbetsmarknadspolitiska riktlinjer. Stadsdelsförvaltningen har ett välfungerande samarbete med arbetsförmedlingen genom JobbAktiv och JobbAktiv Ung samt genom den studie- och yrkesvägledare som har sin bas i samma lokaler.

Antalet bidragstagare har, räknat i tolv månaders genomsnitt, ökat från 1.703 till 1.710 under 2005. I förhållande till halveringsmålet innebär detta en ökning från 58,1 procent 2004 till 58,4 procent 2005. Motsvarande siffror för staden är 66,6 procent respektive 67,6 procent. Det viktigaste skälet till detta är den fortsatt svaga uppgången på arbetsmarknaden.

Nämndens arbete under året

SDN Spånga-Tensta 2005

Ordinarie ledamöter:

Abdo Goriya (s) ordf.
 Ann-Katrin Åslund (fp) vice ordf.
 Eva Andersson-Ney (s)
 Christer Grunder (m)
 Jonas Ljungstedt (v)
 Folke Nässla (mp)
 Rune Olofsson (s)
 Ole-Jörgen Persson (m)
 Bengt Porseby (fp)
 Patrick Simonson (kd)
 Markku Sirviö (m)
 Nils Thulén (s)
 Agneta Åberg (s)

Ersättare

Erik Lindberg (s)
 Anastasia Georgiadou (s)
 Ornina Younan (s)
 Ghalia Malki (s)
 Teghlatflasser Sauma (s)
 Rashad Rached Abdel Al (v)
 Madeleine Jacobsson (m)
 Björn Begener (m)
 Ziad Odesson (mp)
 Alma Adan (m)
 Jan Håkansson (fp)
 Svante Kindberg (fp) tom 19/9-05
 Mahin Kindberg (fp) from 19/9-05
 Nagwa Mourad (kd) tom 24/10-05
 Gabriella Mathur (kd) from 5/12-05

Under 2005 hölls 12 öppna sammanträden. Viktiga ärenden var bland annat verksamhetsplan och budget 2006, verksamhetsberättelse och bokslut för 2004, stadsdelsförnyelsen, ansökan om bidrag från föreningar, ett antal remisser och svar på medborgarförslag.

Nämnden har också tagit inriktningsbeslut om nya förskolor invid Tensta gymnasium och Gläntans IP. Nämnden har godkänt förslaget att placera en ny idrottshall vid Hjulstaskolan och beslutat genomföra en om- och tillbyggnad för ny idrottssal vid Sundbyskolan. Genomförandebeslut har också fattats om förhyrning av en gruppbostad för 6 funktionshindrade i kvarteret Järinge.

Sociala delegationen 2005

Ordinarie ledamöter

Nils Thulén (s) ordf
 Ann-Katrin Åslund (fp) vice ordf
 Eva Andersson-Ney (s)
 Christer Grunder (m)
 Rune Olofsson (s)
 Rashad Rached Abdel Al (v)
 Markku Sirviö (m)

Ersättare

Alma Adan (m)
 Abdo Goriya (s)
 Folke Nässla (mp)
 Bengt Porseby (fp)

Sociala delegationen är utsedd av stadsdelsnämnden att besluta i enskilda ärenden. Under året hade sociala delegationen 29 sammanträden.

Det integrerade lednings- och styrsystemet, ILS

Ett integrerat ledningssystem förutsätter att det finns fungerande forum för dialog på alla nivåer i förvaltningen. I Spånga-Tensta genomfördes dialogen mellan förvaltningsledning och enhetschefer en gång i veckan genom att ledningen besöker respektive enhetschef enligt ett uppgjort schema och diskuterar de olika verksamheterna med fokus på ekonomi och åtaganden. Besöksschemat för 2005 bifogas i bilaga 9.

Förutom ILS-besöken hade varje avdelningschef under våren en dialog med var och en av sina enhetschefer om verksamheten. Utgångspunkten var då kvalitetsutmärkelens utvärderingsfrågor.

Barnkonventionen

I stadsdelsförvaltningens inriktningsmål för barn och unga beskrivs att FN:s barnkonvention ska genomsyra alla verksamheter och alla beslut där barn och unga berörs. Några vägledande artiklar som kan nämnas är **diskrimineringsförbudet** som bland annat innebär att resurserna måste fördelas på ett solidariskt sätt. I ett stadsdelsområde som Spånga-Tensta där ungefär hälften av barnen och eleverna har en utländsk bakgrund blir det extra tydligt att medel för förskola och grundskoleverksamhet inte kan fördelas lika över området utan utifrån de olika förutsättningar och behov som barn och elever har.

Artikeln om att **barnet ska ha mer att säga till om ju äldre det blir** syns i hur verksamheterna mer medvetet låter barnen och ungdomarna vara med och ta ansvar i den egna vardagen. De bereds tillfälle att höras i särskilda intervjuer, enkäter och inte minst i de återkommande utvecklingssamtalen där också de individuella utvecklingsplanerna fastslås.

Artikeln som handlar om att **skydda barnen mot narkotika** ligger som grund för beslut av ett fortsatt förebyggande arbete för att minska ungdomars drog- och alkoholvanor och också därmed minska risk för kriminalitet. De artiklar som handlar om **barnens rätt till utbildning** och som bland annat syftar till att utveckla respekten för olika kulturer och för natur och miljön syns i beslut om en utvidgad fältskoleverksamhet som undervisar i natur och miljö men också är en mötesplats där barn/elever med ca 40 olika kulturbakgrunder får möta också den svenska kulturen. **Barnens kulturella rättigheter** avspeglas i beslut om lek och rörelse varje dag i verksamheten och möjlighet att delta i ett kulturellt utbud och inte minst genom verksamheternas aktiviteter av skapande verksamhet för barnen.

Utredningar och domar

Barn och ungdom

Stadens inspektörer har besökt två av stadsdelsområdets tjugotre förskoleenheter och en av sju skolenheter. Resultat av besöken vävs in i enheternas kvalitetsredovisningar och utgör bra och tydliga underlag i förskolornas och skolornas förbättringsarbete.

Äldre och funktionshindrade

Under 2005 har en av stadens äldreinspektörer besökt stadsdelsförvaltningen. Rapporten väntas komma under våren.

Länsstyrelsen har gjort ett oaviserat besök på Takåsen och Vindskupans gruppboenden med anledning av en anmälan angående nattbemanningen. Resultatet blev att enheten utökade nattbemanningen med omedelbar verkan. Detta har inneburit en större trygghet för både boende och personal. Samtidigt har kostnaden för vården stigit då det inte varit möjligt att spara in motsvarande på dagpersonalen.

Under våren gjorde socialstyrelsen tillsammans med länsstyrelsen en nutritionsinspektion på Fristad sjukhem. Inspektionen ledde till en viss omdisposition av lokalerna för att skapa en lugnare miljö kring måltiderna.

De domar som avkunnats i enskilda ärenden har förutom i något enstaka fall bekräftat förvaltningens beslut. De som gått förvaltningen emot har verkställts omedelbart om det varit möjligt. Det beslut som inte kunnat verkställas omedelbart gäller snöskottning där domen först kom under barmarksperiod.

Antalet avvikelser har ökat år 2005 till 392 mot 337 år 2004. Det är färre fallolyckor och medicinhanteringen har fungerat bättre. Däremot är det fler fall av avvikelser när det gäller omvårdnaden. Det rör sig bland annat om bråk mellan boende, ”rymningar” och alkoholrelaterade händelser. Inom kategorin omvårdnad finns också flera rapporter angående oro och ensamhet. Rapporteringen av avvikelser fungerar allt bättre vilket innebär att antalet avvikelser ökar.

Individ- och familjeomsorg

Av de beslut som Avdelningen för Individ och Familj tagit under 2005 har 137stycken överklagats. Samtliga överklaganden gällde avslag på ansökan om försörjningsstöd. Länsrätten ändrade 9 av dessa beslut, varav två endast delvis. Samtliga domar mot nämndens beslut har verkställts. Se redovisning i bilaga 1:22.

FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA

Förskola, skola och fritidsverksamhet

Generella åtaganden

Av Avdelningen för Barn och Ungdoms 12 åtaganden har 8 uppfyllts helt och 4 delvis. Särskilt intresse har ägnats åtagande kring **elevernas lärande och utveckling**. Trots flera särskilda insatser inom områdena matematik och språkutveckling har inte resultaten i nationella prov i skolår 5 och 9 blivit bättre. Betygen i skolår 9 har dock förbättrats. Särskilda insatser som individuellt stöd och lovskolor har gett resultat. En betydande förklaring till de nationella provresultaten är att insatser för ökad måluppfyllelse inte ger resultat på kort sikt och det krävs en längre tid än ett år för att kunna avläsa resultat. Vid flera av våra skolor är det också en stor omflyttning av elever vilket gör att resultat från utvecklingsinsatserna inte kan avläsas vid den skola där insatsen gjordes.

Trots omfattande kompetensutvecklingsinsatser för utbildning av flerspråkiga barn är det fortfarande ett förbättringsområde och särskilt i de skolor där erfarenheten inte är så stor. En av skolorna har fått en ökning av antalet elever med utländsk bakgrund och för första gången också tagit emot nyanlända som elever. Budgetramen vid den enheten har därför justerats så att medel funnits för att starta en förberedelseklass.

Vid de skolenheter som i alla ämnen medvetet arbetar för att utveckla elevernas läsförmåga kan goda resultat avläsas i de nationella proven.

Skolorna har avsatt särskilda medel för att erbjuda ytterligare simundervisning. En skola höjde med en sådan insats simkunnigheten i skolår 5 från 40 procent till 95 procent i jämförelse med 2004 års resultat.

En utökad budgetram har bidragit till att förskolan i högre grad utvecklat sin pedagogik till ett utforskande förhållningssätt i verksamheten, och där barnens lek och skapande ingår som en naturlig del.

Åtagande kring **barn/elever i behov av särskilt stöd** uppfylls genom kompetensutveckling för all personal i förskolan och för flertalet i grundskolan. Resultat är att fler barn/elever kan inkluderas i den vanliga verksamheten och att medel för de barn/elever som verkligen är i behov av ett särskilt stöd i form av en särskild undervisningsgrupp, assistent eller en extern placering kan få det.

Budgeterade medel motsvarande 53 miljoner 724 tusen kronor har överskridits med 1 miljon 985 tusen kronor och täcks av medel från den buffert som avsatts inom avdelningen.

Åtagande som ska leda till en bättre **samverkan och delaktighet** har inneburit att nämnd och ansvariga chefer träffats två till tre gånger under året för att beslutsfattarna ska ha en så god kunskap som möjligt om verksamheterna. Dessutom har flertalet av de 30 enheterna haft besök av nämndledamöter som träffat personal, barn/elever och föräldrar.

För att eleverna i större utsträckning ska kunna vara delaktiga i sin vardag har medel avsatts för utbildning av elevskyddsombud. Utbildningen kommer att leda till att eleverna på ett bättre sätt ska kunna vara med i skolorna arbetsmiljöarbete.

Elevernas möjlighet till att påverka och ta ansvar i sitt eget lärande har förbättrats. Både elevernas och föräldrarnas delaktighet i elevernas lärande har också ökat genom att utvecklingssamtalen har utvecklats till form och innehåll.

För att skapa en röd tråd i barnens/elevernas lärande under hela utbildningstiden har en plan för övergång från förskola till grundskola tagits fram. Kompetensutveckling inom pedagogik och metodik har genomförts i blandade grupper med deltagare från de olika verksamheterna. Anpassningen av lokaler för att integrera fritidshem och utbildning har fortsatt. Kostnaderna för lokalanpassning har finansierats genom att externa förhyrningar för fritidshemsverksamhet har kunnat avslutas.

Uppfyllelsen av åtagande inom områdena **kolloverksamhet och mötesplatser** för ungdomar beskrivs under rubriken **Fritidsverksamhet** och en utförligare beskrivning av måluppfyllelsen i de pedagogiska verksamheterna beskrivs i bilaga med **kvalitetsredovisningar** för förskola, grundskolverksamhet och särskola.

Avdelningens kvalitetsarbete och brukarinflytande

Enheternas arbete med att formulera mål, beskriva arbetssätt, följa upp resultat och ta fram tydliga och relevanta åtaganden för brukarna har skett i dialog med avdelningsledningen, dels genom ledningens besök på de 36 enheterna och dels vid de regelbundna chefsmöten. Förslag till åtagande bedöms av avdelningsledningen innan de fastställs som en del i enhetens verksamhetsplan. Enheternas kvalitetsredovisningar utgör underlag för nästkommande års verksamhetsplan.

En brukarundersökning har genomförts vid samtliga förskolor och grundskolor av Utrednings- och statistikkontoret. Förskoleundersökningen visar att föräldrar är särskilt nöjda med personalens kunnighet och kompetens, vad barnen får göra, hur de stimuleras i sitt lärande och sin utveckling samt hur bemötandet till föräldrar är.

Skolundersökningen visar på styrkor som bra undervisning, stöd i utveckling i det svenska språket, hur kunskaper följs upp, lärarnas sätt mot barnen och elevernas känsla av trygghet och trivsel. Undersökningarna visar också ett antal förbättringsområden som beaktas i varje enhets utvecklingsarbete. Resultat från undersökningarna är också en bra grund i dialog med föräldrar, barn och elever om vad som behöver förbättras.

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Barngruppernas storlek inom förskoleverksamheten ska minska

Barngruppernas genomsnittliga storlek i stadsdelens förskoleverksamhet visar inte på någon större förändring i förhållande till föregående år. I jämförelse med 2003 är barnantalet för åldersgruppen 1-3 år detsamma, 14 barn. För åldersgruppen 4-5 år och för syskongrupper har det skett en minskning med 1 barn, från 18 till 17.

2003 var det genomsnittliga barnantalet inskrivna i förskoleverksamhet 1899 barn, fördelat på 122 avdelningar, vilket blir en genomsnittlig storlek av ca 16 barn per grupp. 2005 var det genomsnittliga barnantalet 1990 barn, fördelat på 139 avdelningar, en genomsnittlig storlek av ca 14 barn per grupp. Det genomsnittliga antalet barn per grupp är beräknat på det genomsnittet från tre mättillfällen under året, per den sista mars, augusti och december. Antalet inskrivna barn har från år 2004 ökat med 50 barn. Antalet avdelningar har ökat med 21 under åren 2003 – 2005.

Nedan redovisas det genomsnittliga barnantalet per grupp i de olika åldrarna samt för samtliga inskrivna barn för åren 2003 – 2005.

Barngruppernas genomsnittliga storlek från år 2003-2005

År	2003	2004	2005
1-3 år	14	13	14
4-5 år	18	18	17
1-5 år	18	17	17
Samtliga avdelningar	16	14	14

Åtagandet att minska barngruppernas storlek är uppfyllt för åldersgruppen 4-5 år. För åldersgruppen 1-3 år beräknas målet uppfyllas med en fortsatt utbyggnad av förskoleplatser under 2006 motsvarande 7-8 avdelningar samt en utökad budgetram för förskoleverksamheten.

En viktig faktor – förutom gruppstorlek och den allra viktigaste, medarbetarnas kompetens – är antalet barn per anställd. Antalet barn per heltidsanställd arbetande i barngrupp har kunnat hållas i samma nivå som 2004, med i genomsnitt 5 barn per anställd.

Barnomsorgsgarantin

Med en utbyggnad av förskoleplatser omfattande 4 avdelningar varav tre avdelningar i ett nybyggnadsområde har plats kunnat beredas inom tre månader och barnomsorgsgarantin har kunnat hållas.

Måluppfyllelse enligt förskoleplan och skolplan

Redovisas i kvalitetsredovisning, av stadsdelens förskole- och grundskoleverksamhet där också särskolan ingår, som en särskild bilaga.

Utveckling av skolbarnsomsorgens pedagogik och metodik samt hur verksamheten integreras med skolverksamheten

Kompetensutveckling i blandade grupper med fritidspedagoger och lärare har genomförts. En plan har utarbetats för fortbildning för medarbetare inom skolbarnsomsorgen för en fördjupad kunskap kring uppdraget. Fortbildningen kommer att genomföras under 2006. Lokalintegrering av verksamheterna har fortsatt så att ett geografiskt avstånd mellan verksamheterna inte ska utgöra ett hinder i att utveckla ett bättre samarbete. En verksamhet som särskilt lyckats i att integrera de två verksamheterna har fått framstå som modellgivande i stadsdelen.

Fritidsverksamhet

Förutsättningar och organisation

Fritidsverksamhet har bedrivits i en kvartersgård, en helårsparklek, en säsongsparklek, ett ungdomshus, en fritidsgård och två träffpunkter för ungdomar. Under året har en av fritidsgårdarna varit stängd på grund av ombyggnad av den skola den är belägen i. För att kompensera detta har antalet öppethållandekvällar utökats i träffpunkten Folkan. Inom fältenheten har fem fältassistenter och två fältförlagda fritidsledare med specialuppgifter bedrivit uppsökande arbete och ordnat fritidsaktiviteter för barn och unga i åldrarna 10-20 år. Inom fältverksamheten ingår även spontanidrotten i hallar och på planer. Sommarverksamhet har bedrivits i form av dels upphandlade kolloplatser och dels som dagkollo.

Nyckeltal

År	2003	2004	2005
Antal besök på fritidsgårdar/ungd.hus/träffpunkter	53 000	40 000	37 000
Antal besök på parklekar/kvartersgård	78 000	84 000	73 000
Antal besök på spontanidrotten	5 000	5 000	5 500
Antal öppettimmar på fritidsg/ungd.hus/träffpunkter	uppgift saknas	3 954	3 817
Antal öppettimmar på parklek/kv.gård	uppgift saknas	4 243	5 153
Antal öppetveckor på fritidsg./ungd.hus/träffpunkter	uppgift saknas	190	185
Antal öppetveckor på parklek/k..gård	uppgift saknas	112	113

Sammanlagda antalet besök på fritidsgårdar, ungdomshus och träffpunkter under året har varit cirka 37 000, vilket är något lägre än föregående år. Detta har troligen sin orsak i att fritidsgården Grottan var stängd hela året..

Enligt enkätundersökningen Ung Livsstil känner 21 procent av eleverna i skolor 4-6 till att det finns fältassistenter i stadsdelen. Motsvarande andel för skolor 7-9 är 37 procent. Av de som haft kontakt med någon av fältassistenterna har ca 60 procent angett att de haft en bra kontakt. En närmare relation har etablerats med ett 75-tal barn och ungdomar. Spontanidrottsverksamheten har haft cirkaa 5500 besök under 40 veckor med 600 öppethållandetimmar.

Det är en övervikt för pojkar i den öppna verksamheten. Fritidsgårdar, ungdomshus och träffpunkter besöks av 60-80 procent pojkar förutom Folkan vars besökargrupp består av 60 procent flickor. Parklekar och kvartersgårdar har en liknande könsfördelning förutom Soltunet som till 70 procent besöks av flickor. Inom spontanidrotten deltar övervägande pojkar.

Mötesplatser och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Spontanidrotten har beretts plats i Tensta sim- och idrottshall, före detta Kämpingeskolans idrottssal och i begränsad form i Spånga fotbollshall för

blandade åldersgrupper. I Spånga idrottshall har idrottsaktiviteter anordnats för elever i skolår 4-6 och i samarbete med Enbacksskolan har riktad idrottsverksamhet efter skoltid bedrivits för flickor.

Spontanidrottsledaren har deltagit i planeringen av platser för placering av så kallade Kulanplaner – konstgräsplaner som kan användas till olika spontana idrotter.

Personal inom fritidsverksamheten har ett medvetet förhållningssätt som uppmuntrar flickor att våga ta för sig mer. Det kan vara i form av tjejgruppsverksamhet, tjejrum och särskilda tjejkvällar med öppethållande endast för flickor. Trots detta kan vi genom nyckeltalen konstatera att det är pojkarna som vanligtvis dominerar i de flesta av våra verksamheter.

Inom parkleksverksamheten tillgodoser man olika intresseinriktningar genom att anpassa verksamheten efter årstiderna. Stor vikt läggs också vid lek och miljöinriktad verksamhet.

Sommarvistelse

Stadsdelsförvaltningen har tilldelats 425 tkr i extra medel för kolloverksamhet. De har använts tillsammans med ordinarie budget för att köpa kolloplatser av de entreprenörer som förvaltningen haft avtal med. Dessutom har anslaget för kolloverksamhet finansierat dagläger på Björnö, där både vuxna och barn var välkomna att delta. Sammanlagt deltog ca 200 personer under två veckor.

Under sommaren 2005 åkte 253 barn på kollo fördelat på 124 pojkar och 129 flickor, totalt 29 färre än föregående sommar. Minskningen har främst bestått av flickor, nämligen 26 stycken.

Alla som ansökte fick erbjudande om kolloplats. Dock kunde inte alltid önskemål om tid och plats tillgodoses, vilket innebar att en del avböjde att åka. 42 flickor och 27 pojkar har tackat nej till erbjudna kolloplatser.

Förutom nämnda sommarverksamhet har några föreningar anordnat daglägerverksamhet under sommaren.

Delaktighet

Dialog med besökarna inom fritidsverksamheten sker vanligtvis i det vardagliga arbetet. På Träffpunkt Hjulsta har man ett gårdsråd som träffas regelbundet. Inom parkleksverksamhet/ kvartersgård har man även använt sig av frågeformulär/enkät.

Det formella forumet för ungdomsinflytande är Spånga-Tensta ungdomsråd. Ungdomsrådet har under det gångna året haft 10

styrelsemöten. Det positiva under året har varit att Bioprojektets sista fas har satts i verket och filmer har visats sedan september i Spångafolkan. Kontakten med lokala politiker har ökat under året. De två personer som varit anställda för att driva ungdomsrådets frågor har besökt stadsdelens skolor och fritidsgårdar bland annat med syfte att rekrytera nya ungdomar till ungdomsrådet. Det har dock visat sig vara svårt att få ungdomar engagerade.

Enligt fritidsvaneundersökningen ”Ung Livsstil” känner 30 procent av stadsdelens elever i skolår 7-9 år till ungdomsrådet. En planerad hemsida för ungdomsrådet har inte blivit klar. Information om och förtydligande av ungdomsrådets roll är ett klart utvecklingsområde.

Resultat av förebyggande och uppsökande arbete

Genom det uppsökande och förebyggande fältarbetet har kontakt skapats med ungdomsgrupper som inte deltar i det aktivitetsutbud som finns i stadsdelsområdet. Ett motivationsarbete har pågått att hitta alternativ till dessa ungdomar som skapar otrygghet i stadsdelen. Genom samverkan med bland annat skolor, socialtjänst och polis har ett nätverksarbete kring ungdomsgrupper påbörjats. Samarbete med föräldrar har ökat genom till exempel föräldravandringar och information till föräldrar i samband med föräldrars allmänna oro eller när läger- och gruppaktiviteter genomförs.

Ökad livskvalité för äldre

Många äldre väljer idag att bo hemma med hjälp även när man blivit i behov av omfattande hjälpinsatser. Cirka 2/3 av alla som har hemtjänst har service- och omvårdnadsinsatser. Omvårdnadsarbetet är därför den största delen av hemtjänsten. Detta ställer ständigt nya krav på de anställda. Till stöd för hemtjänstpersonalen – speciellt i Spånga – har en utbildad sjukgymnast/Feldenkreispedagog arbetat på halvtid. Hon har gjort hembesök för att se över arbetsmiljön för vårdbiträdena. Det är förvaltningens ansvar att se till att de anställda har de arbetsredskap som behövs för att kunna utföra arbetet på ett säkert sätt. Förvaltningen har däremot inte ansvar för att den enskilde ska få hjälpmedel, men har kunnat initiera kontakt med vårdcentralens paramedicinska personal.

Antalet äldre som ansökt om annan utförare än kommunen har ökat även om det fortfarande är en förhållandevis liten andel. Under 2005 valde drygt 30 hushåll en privat utförare. I Tensta och Hjulsta är det många som väljer att själva ta hand om sina äldre och uppbära hemvårdsbidrag. Under 2005 påbörjades en tätare uppföljning av ärenden med hemvårdsbidrag. En arbetsterapeut har också anställts för att göra **adl-bedömningar** i de ärenden där handläggarna känner osäkerhet kring behovet av insatser.

En öppen dagverksamhet finns på Tensta servicehus och äldreboende. Verksamheten har inga egna lokaler utan använder de gemensamhetslokaler som finns tillgängliga. Under sommaren tog äldreboendena emot ungdomar för feriearbete och dessas uppgift var i första hand att umgås med de boende och ta ut dem på promenader och på terrasser. Trots dessa insatser finns det ett behov av aktiviteter som idag inte kan tillgodoses. Syriska föreningen har dagverksamhet en dag i veckan för arabisktalande äldre. Förutom ren samvaro så erbjuder verksamheten även hjälp med översättning av post, kontakt med olika myndigheter med mera. Båda dagverksamheterna är öppna, de drivs utan biståndsbeslut.

Pensionärsorganisationerna gör betydelsefulla insatser för att öka livskvaliteten för de äldre, dels genom Trygghetsringningen men även genom sin verksamhet "Guldkanten". Båda får bidrag från nämnden, och Trygghetsringningen är stationerad i förvaltningens lokaler i Spånga.

Fristad servicehus provade under sommaren att ha gemensamma luncher för hyresgäster som behövde mycket hjälp i matsituationen. Försöket slog väl ut men har lagts ner i samband med chefsbyte. Olika aktiviteter bedrivs varje dag i veckan för att skapa möjlighet till gemenskap.

Sjukhemmet och gruppboendena i Fristad har ett aktivitetsprogram för alla veckor med olika programpunkter. De boende på sjukhemmet behöver mycket omvårdnad och endast några få kan delta i samlade aktiviteter. Däremot kan alla njuta av sång och musik.

Generella åtaganden

Äldreomsorgen har fyra generella åtaganden som ligger till grund för verksamheternas arbete. Tre av åtaganden har kunnat uppfyllas medan det fjärde inte kan sägas vara uppfyllt. Det åtagande som inte är uppfyllt avser anhörigstöd. Äldreomsorgen hade under 2005 som generell åtagande att anhörigstödet skulle utvecklas. Detta har inte skett utan insatserna för anhöriga är desamma som tidigare år. Någon försämring av insatserna har dock inte skett

Stöd till anhöriga

Utifrån den äldres egen önskan informeras anhöriga och i kontaktmannens uppdrag ingår även att hålla kontakt med anhöriga vid behov. De olika verksamheterna anordnar anhörigmöten minst en gång per år. Där finns möjlighet till information, kortare föreläsningar ges i angelägna ämnen och angöriga kan diskutera med varandra. Efterfrågan på avlastning i hemmet ökar något. Avlastningsplats erbjuds dem som så önskar. Plats på demensdagvård är ett alternativ och i de flesta fall en insats som är en tillräcklig avlastning för anhöriga..

Verksamhetsförändringar

Öppna hemtjänsten i Spånga har under flera år dragits med stora underskott. Olika försök har gjorts inom verksamheten för att hitta besparingsåtgärder. Detta arbete har inneburit en stor påfrestning på arbetsmiljön utan att ge någon ekonomisk effekt. Under hösten 2005 har därför en genomlysning av verksamheten gjorts av en konsultfirma. Resultatet är ett förändringsarbete som påbörjades i december månad och ska fortsätta till den sista mars 2006. De administrativa rutinerna och personalens scheman anpassas till de beställningar som finns. För att få ett gemensamt arbetssätt över hela stadsdelen kommer hela den öppna hemtjänsten att från den 1 februari vara en enhet.

En upphandling av kvälls- och nattpatrullen påbörjades under hösten 2005. Det är svårt för förvaltningen att i egen regi få ekonomi i denna verksamhet då den har en för liten omfattning. Den upphandling som tidigare gjorts av sjuksköterskeinsatser nattetid i Tensta har visat sig ge god ekonomisk effekt, och samma förhoppningar finns nu för nattpatrullen.

Samarbetsprojekt

Syriska föreningen har under ett antal år planerat för ett äldreboende i Tensta. Under 2005 har planerna avancerat betydligt. Föreningen har fått medel via stadsdelsförnyelsen för en deltids projektledare vilket naturligtvis hjälpt till att påskynda arbetet. Planeringen är nu att starta ett seniorboende för arabisktalande och förvaltningen kommer – enligt nämndens tidigare fattade beslut – att tömma två våningsplan på Elinsborgsbacken 5. I avvaktan på detta har lägenheter stått tomma i servicehuset. En omflyttning av berörda hyresgäster har påbörjats men kommer troligtvis att ta tid.

Förbättringar för personer med funktionshinder

Genom ombyggnad fick Flysta gruppboende ytterligare en lägenhet under 2005. Den blev inflyttningsklar i början av året. Ombyggnaden blev påfrestande speciellt för den hyresgäst vars lägenhet delvis fick byggas om som en del i förändringen. De gemensamma utrymmena blev bättre; mindre yta men mer funktionella.

Under 2005 har 10 personer kunnat få besked om att de ska få så kallad satellitlägenhet. Fem kommer att bo i Solhem och fem i Tensta. Lägenheterna är inflyttningsklara under första kvartalet 2006. De boende

kommer att knytas till befintliga enheter och personal kommer att utgå därifrån. De tillkommande lägenheterna är ett värdefullt tillskott och bidrar till att förvaltningen kan uppfylla sina åtaganden enligt LSS på ett bra sätt. Det är också positivt att lägenheterna är belägna dels i Tensta dels i Spånga. Detta har gjort det möjligt att tillgodose både dem som helst vill bo i närheten av Spånga Centrum dels de som helst vill bo i Tensta.

Planering för ytterligare gruppboenden har skett under året men endast ett projekt har gått att realisera. Detta gruppboende kommer troligtvis att bli inflyttningsklart under september 2006 och kommer att ha sex boendelägenheter. Förvaltningen bevakar alla nya bostadsprojekt för att – om det är lämpligt – anmäla intresse för gruppboendestäder och/eller satellitlägenheter.

Stadsdelsförvaltningens dagliga verksamhet för funktionshindrade fortsätter att utvecklas och byggas ut. Verksamheten förändras hela tiden på ett sådant sätt att den ska passa alla de olika personer som behöver plats i den. Under 2005 startade dels en grupp för personer med Aspergers syndrom, dels en grupp för personer som behöver utredas mer för att hitta rätt sysselsättning. I Aspergergruppen arbetar man dels med demontering av datorer men också med legoarbeten, bland annat förpackning av spotlights. Restaurangen i Tensta servicehus ansvarar sedan september 2005 även för leverans av maten till de olika äldreboendena i Tensta. Den dagliga verksamheten där har därmed utökats med tillredning och distribution av alla måltider för cirka 65 personer per dygn.

De ansvariga för den dagliga verksamheten strävar efter att hålla hög kvalitet och inte att bli en plats för ”förvaring”. Detta ställer krav på ständig utveckling, kreativitet och mod. Även under 2005 har detta inneburit att budgeten inte kunnat hållas vilket innebär att verksamheten från år 2006 inte längre är en resultatenhet. I enstaka fall köper förvaltningen fortfarande plats hos annan anordnare. Det finns dels personer som är svåra att flytta från sina tidigare arbeten och dels personer med speciella behov där förvaltningen inte kan ordna billigare alternativ.

Personer med behov av personlig assistent, ledsagare eller avlösare har kunnat erbjudas den tjänsten. Det finns vissa svårigheter att inom rimlig tid erbjuda kontaktperson, ledsagare och avlösare. Detta hänger både samman med svårighet att rekrytera men också med att det oftast efterfrågas personer med speciella intressen eller bakgrund. Den enskilde ska själv ha ett stort inflytande över vilken som ska utföra tjänsten och det kan också försvåra genomförandet av beslut.

Omsorgen om funktionshindrade har inte heller under 2005 kunnat hålla kostnaderna inom budgetramarna. En arbetsterapeut har anställts på

timmar för att hjälpa till med svårare biståndsbedömningar. Detta har visat sig mycket värdefullt. I handläggargruppen finns en stor medvetenhet om de ekonomiska förutsättningarna. Svårigheten ligger i att trots dessa leva upp till LSS. I lagen ges inte bara rätt till många insatser utan också ett reellt inflytande för den enskilde att ”styra” över dessa. Detta är kostnadsdrivande. Kraven på handläggarna har lett till en relativt stor rörlighet och antalet handläggare i tjänst har varierat kraftigt över året.

Generella åtaganden

Omsorgen av funktionshindrade har under 2005 haft fyra generella åtaganden som legat till grund för verksamheternas arbete. Alla åtaganden utom ett har kunnat uppfyllas. Det åtagande som avser utvecklande av anhörigstödet har dock inte uppfyllts. Insatserna är desamma som tidigare.

Brukarundersökningar

Flera enheter gör årliga enkätundersökningar till boende och/eller anhöriga för att få vägledning i förbättringsarbetet. Enkäterna framställs av enheterna själva och ser därför olika ut. Ambitionen är att börja införa en gemensam enkät för att på så sätt kunna jämföra de olika verksamheterna.

Under 2005 har förvaltningen sökt upp de boende i stadsdelsområdet som fyllt 80 år och inte har några insatser från äldreomsorgen.

Biståndsbedömarna har erbjudit sig att göra hembesök för att på så sätt informera om äldreomsorgen men också för att få en bild av hur de äldre som inte har insatser lever. En rapport om denna uppsökande verksamhet kommer att föreläggas nämnden i mars 2006.

Brukarinflytande

Stadsdelsnämndens pensionärsråd och lokala handikapprådet sammanträder regelbundet. De har möjlighet att yttra sig över ärenden som ska till nämnden och får ta del av planer kring verksamheterna för äldre och funktionshindrade. Förtroenderåden inom äldreomsorgen arbetar aktivt för att ta tillvara de boendes intresse och föra fram såväl positiv som negativ kritik. Matråden som är knutna till de båda restaurangerna diskuterar den mat som serveras och kan på så sätt påverka både matsedel och matsituationen i övrigt.

De enskilda vårdtagarna kan påverka de insatser som kan komma att beviljas samt, till viss del, hur och när dessa ska utföras. I och med kundvalssystemet kan den enskilde också utöver kommunen välja andra företag som utförare. Förvaltningen har i grunden en generös inställning när det gäller val av boendeplats. Även de anhöriga har möjlighet att påverka förvaltningens arbete genom personliga samtal och enkätundersökningar. De årliga anhörigmötena ger också möjlighet till dialog med förvaltningen.

Individ- och familjeomsorg

Generella åtaganden

Avdelningen för Individ och Familj har under 2005 arbetat med 6 generella åtaganden, varav alla i allt väsentligt bedöms vara uppfyllda.

Individ- och familjeomsorgen ska upplevas som lättillgänglig av den enskilde

Familjeresursen delade ut en brukarenkät under november som 27 personer svarade på. 70 procent svarade att det var lätt eller mycket lätt att nå sin socialsekreterare/familjestödare på telefon eller vid spontanbesök och 85 procent ansåg att de träffade sin socialsekreterare/familjestödare tillräckligt ofta.

Tensta/Rinkeby ungdomsmottagning delade ut en enkät till 100 besökare. 96 svarade att öppettiderna fungerade och 80 att telefontiderna fungerade. När det gäller väntetiden vid besöket så svarade 42 att den var ingen alls och 79 att den var 10 minuter eller mindre. Öppet hus erbjuds en eftermiddag i veckan.

Föräldrarådgivningens placering i Familjecentralen tillsammans med barnmorskemottagning, barnavårdscentral och öppna förskolan skapar en lättillgänglighet för föräldrarna. Rådgivning kan ges direkt på telefon eller så erbjuds en besökstid inom en vecka. Första tid för samarbetsamtal erbjuds inom tre veckor.

Då utredningsgrupperna för barn och ungdomar har daglig jour med separat jourtelefon kan man alltid komma i kontakt med socialtjänsten och gruppen. Både utredningsgrupperna och familjevården har också expeditionspersonal som brukare kan kontakta. På familjerätten har handläggare telefontider för att vara lättillgängliga för rådgivning, information och tidsbokning. Under 2005 erbjöd familjerätten föräldrar att skriva faderskapsfastsällelse på familjecentralen istället för att komma till kontoret och därigenom öka tillgängligheten och servicen. Det visade sig emellertid att man inte använde den möjligheten i någon större utsträckning utan att man hellre kom till kontoret på Tenstagången.

Meddelanden kan också lämnas på röstbrevlåda, e-mail eller via post och alla handläggare har mobil i tjänsten.

Tillgängligheten för att få tid inom försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser har under året utökats. Inom försörjningsstödsgrupperna samt mottagningsgruppen finns även jourtelefon och ett jourssystem dagligen.

I arbete där barn berörs ska barnets behov sättas i centrum

Stadsdelen har tillsammans med 6 andra stadsdelar/kommuner i Sverige deltagit i Socialstyrelsens projekt BBiC- Barns Behov i Centrum- en engelsk utrednings-, bedömnings- och uppföljningsmodell för barnavård som är anpassad till svenska förhållanden. Projektet började 2000 och upphörde nu vid årsskiftet 2005/2006.

Hela verksamhetsområdet Familj och Ungdom har varit engagerade i projektet. Fortlöpande diskussioner av användandet av formulären och metodiken har skett i arbetsgrupperna samt i förvaltningens styrgrupp för BBiC där gruppchefer och verksamhetschef inom verksamhetsområdet deltagit tillsammans med institutionschefen på Bromstengården, projektledaren för IT-anpassningen, utbildare och avdelningschef. Med användandet av BBiC – dess struktur och grundtankar – uppfylls åtagandet om barns behov i centrum.

Diskussioner om barns behov återkommer ständigt i handledning, utbildning, konferenser och planeringsdagar. Stadsdelens projektledare för BBIC-projektet, liksom stadsdelens utbildningsansvariga för BBiC, har deltagit i regelbundna möten med de andra sex deltagande kommunerna/stadsdelarna.

Familjeresursen fokuserar alltid på barnets situation i sitt arbete. Uppdragen, som utformas tillsammans med utredningsgruppen och familjen, utgår från barnets behov i enlighet med BBIC-konceptet. Tre personer vid familjeresursen erbjuder barn som bevittnat familjevåld krisbearbetning genom Rädda Barnens program ”Trappan”.

Vid föräldrarådgivningen utgår allt arbete från barnens behov. Barn, som genomgått en svår skilsmässa erbjuds att delta i en gruppverksamhet. Samarbetssamtalen utgår från barnens behov.

Arbetet vid Tensta/Rinkeby ungdomsmottagning är av helt frivillig karaktär och utgår därför självklart från ungdomarnas behov.

Vid alla avslags beslut gällande försörjningsstöd är rutinen att se över hur barn i familjerna berörs vid dessa avslag.

Den enskildes nätverk ska vara en viktig del i allt utrednings- och behandlingsarbete.

Vid familjeresursens arbete engageras och samordnas alltid nätverket (det professionella och det privata) när så är möjligt. Det är ett av enhetens åtaganden.

Verksamhetsområdet beroendevård och socialpsykiatri har systematiskt inhämtat och dokumenterat uppgifter och synpunkter från klienterna via brukarråd, enkäter och fokusgrupper.

Den dagliga verksamheten Lyktan har under året haft brukarrådsmöten var 5–6:e vecka. Brukarrådet består av representanter från brukarna, personalen samt föreningen Lyktans vänner. Även det personliga ombudet och verksamhetschefen har deltagit. Frågorna har handlat om situationen på och utvecklingen av Lyktan, både i stort som smått. Mötena har uppfattats som givande. Närvaron har varit hög.

Signs of Safety är ett lösningsinriktat arbetssätt som sedan några år tillämpas på utredningsgrupperna för barn och ungdomar. Genom ett lösningsinriktat arbetssätt görs barn, föräldrar och andra viktiga personer i nätverket delaktiga i utredningsprocessen och i insatserna. Andelen barn som placeras i släktinghem har också ökat under senare år eftersom möjligheterna till nätverksplacering enligt lag ska övervägas i första hand om det är för barnets bästa.

En metodutvecklare är anställd av Avdelningarna för Individ och Familj samt Barn-och Ungdom gemensamt för att stödja och stimulera utvecklingen av delaktighet och nätverkstänkande i stadsdelsförvaltningens organisation och arbete.

Som ett led i det förebyggande arbetet driver Avdelningarna för Individ och Familj en familjecentral gemensamt med Avdelningen för Barn-och Ungdom samt landstingets barn och mödrahälsovård. En halvtids samordnare finansieras gemensamt av stadsdelsförvaltningen och landstinget.

Misshandlade kvinnors behov ska uppmärksammas

Projektet Manscentrum Järva startade under året som en del av det övergripande projektet Kvinnofrid Järva i samarbete med Rinkeby och Kista stadsdelsförvaltningar. Manscentrum vill hjälpa män som brukar hot eller våld i nära relationer att hitta mer konstruktiva förhållningssätt, och att ta större ansvar för sina barn.

På utredningsgrupperna träffar socialsekreteraren både kvinnan, mannen och barnen när förvaltningen får en anmälan eller **ansökan om bistånd, när det gäller kvinnofrid**. Alla i familjen erbjuds insatser utifrån sina olika behov.

Alla kvinnor med barn som söker försörjningsstöd och som hotats eller misshandlas remitteras omgående till utredningsenheterna. Där bedöms barnens behov av insatser och även stöd till kvinnorna. Många gånger är

det initialt mottagningsgruppen eller försörjningsstödsgrupperna som finner ett skyddat boende. Våldsutsatta kvinnor utan barn har i allmänhet endast kontakt med försörjningsstödsgrupperna eller mottagningen för att på så sätt kunna få tillgång till skyddat boende eller annan insats från kvinnojour etc.

Stadsdelsförvaltningen har en kvinnofridsgrupp där representanter för Avdelningen för Individ och Familjs olika verksamhetsområden deltar.

Insatser för unga i riskzon ska utvecklas

En socialsekreterare vid Familjeresursen arbetar intensivt med 6-8 ungdomar på hemmaplan som ett alternativ till längre institutionsplaceringar. En annan socialsekreterare vid Familjeresursen arbetar halvtid i projekt Skol-ART – Aggression Replacement Training – i en regional högstadiegrupp vid Hjulstaskolan, tillsammans med en speciallärare och en fritidspedagog.

Stadsdelsförvaltningens två ungdomsuppsökare tillhör sedan hösten 2005 verksamhetsområdet Familj och Ungdom. Det är en organisatorisk förändring för att förbättra samverkan kring ungdomarna. Uppsökarna går nu en ART utbildning för att senare under året kunna ha egna ART-grupper, bland annat i skolan.

För barn till föräldrar med missbruksproblem eller psykiska funktionshinder ska gruppverksamhet bedrivas

Spånga-Tensta driver en gruppverksamhet för barn till missbrukande föräldrar (Solrosen) och Rinkeby driver en gruppverksamhet för barn till föräldrar med psykiska funktionshinder. Barn i båda stadsdelarna har tillgång till båda gruppverksamheterna.

Brukarundersökningar

Familjerättsgruppen har under året genomfört brukarenkäter inom områdena faderskap, vårdnads -boende och umgängesutredningar samt medgivarutredningar adoption. Svaren kommer att sammanställas och redovisas i början av 2006.

Även utredningsgrupperna har under året genomfört enkätundersökning och också här ska svaren sammanställas i början av 2006.

Utvärdering av projektet ”intensivutredningar i lägenhet” pågår och familjerna som har utretts i lägenheten har intervjuats. Utvärderingen kommer att ingå i slutrapporten till länsstyrelsen. Slutrapporten ska behandlas på nämndens sammanträde i februari 2006.

Familjeresursen gör en årlig brukarenkät om hur nöjda klienterna är med bemötandet, hjälpen de får, tillgängligheten med mera. Även ungdomsmottagningen TRUM och missbrukarmottagningen ALL-teamet gör årliga enkäter där besökarna frågas om tillgänglighet, bemötande, om man får den hjälp man efterfrågar och vad som kan förbättras.

Personalen på ALL-teamet var inte nöjda med svarsfrekvensen på enkäten och ändrade sitt arbetssätt. Istället för att ha enkäten i väntrummet så delades den ut av socialsekreteraren direkt till klienterna i samband med besök. Därmed ökade antalet svar från 29 år 2004 till 42 år 2005. Svaren visar att ALL-teamet förbättrat sig på alla punkter med undantag för bemötandet i receptionen där vi får ett något sämre medelvärde än förra året. Detta kan delvis handla om att receptionen inte alltid är bemannad på grund av semestrar och sjukfrånvaro. Tillgängligheten upplevs ändå som god eftersom personalen dels noga följer stadens telefonpolicy och dels har en bärbar telefon i receptionen som man delar ansvar för när receptionisten är frånvarande.

I ALL-villan inhämtas fortlöpande klienters synpunkter på verksamhetens innehåll. En sammanställning har gjorts av 20 enkätsvar. Denna kommer att användas i ALL-villans arbete med att utveckla verksamheten.

Rörliga teamet

Rörliga teamet ska söka upp människor som antas lida av psykiska funktionshinder. Detta kan gälla hemlösa, personer som är vräkningshotade eller som isolerar sig och behöver motiveras till kontakt med psykiatrin eller socialtjänsten. Teamet ska finnas till hands och vara lättillgänglig för både klienten, anhöriga, psykiatrin, kollegor inom stadsdelsförvaltningen samt hyresvärdar. Rörliga teamet tar oftast kontakt redan samma dag, helst genom hembesök, och de är noga med att påpeka att de arbetar på klientens villkor.

Teamets personal arbetar alltid i par och rapporterar vidare till berörd enhet i förvaltningen. Med kunskap om klientens problematik kan denna lotsas till rätt instans, som till exempel Arbete och Bistånd, biståndsbedömare, Personligt ombud, Familjecentralen eller vårdcentraler.

Under året har teamet presenterat sig för berörda kollegor inom stadsdelsförvaltningen samt initierat samarbete med hyresvärdarna i avsikt att förhindra vräkningar. De har även presenterat sig för affärsidkare, kyrkan och frivilligorganisationer i stadsdelsområdet. Teamet har erbjudit samarbete och assistans till psykiatrin samt mobila teamet i Spånga och arbetat tätt tillsammans med biståndsbedömarna.

Under 2005 har fem vräkningshot kunnat undanröjas genom gott samarbete med berörda klienter och hyresvärdar. Ett antal klienter har länkats till ett bättre boende. Teamet har under året arbetat med ett drygt trettiotal klienter under kortare eller längre tid. Samarbete har även påbörjats med uppsökare i nordvästra Stockholm där man diskuterat gemensamma policyfrågor.

Hemlösa

I Spånga-Tensta finns med stor sannolikhet ingen större hemlöshet. En viss nyrekrytering av hemlösa har skett från Solvalla Camping. Det har varit personer med missbruk och/eller psykiska problem, inflyttade från hela landet. Sedan 2004 har förvaltningen byggt ut träningsboende med stöd i stor omfattning. Syftet har varit att undvika institutionsvistelse i onödan. Förvaltningen kan erbjuda många boendeformer och kan fortsätta att bygga ut lägenhetsbeståndet under förutsättning att det finns personal som har möjlighet att sköta det stora antalet boenden. Verksamheten kräver personella resurser och en del andra resurser. Men tack vare utbyggnad av boendeformer har många klienter fått möjlighet till ordnat boende, sysselsättning, behandling ... och deras liv har därmed börjat hänga ihop.

Medarbetarna

Generella åtaganden

Sju av förvaltningens nio åtaganden gentemot personalen har uppfyllts helt eller till stor del under året. Ett är endast delvis uppfyllt. Det gäller *utformning av arbetsmodell för samordnad kartläggning av behov av verksamhetsutveckling och kompetens*. Detta åtagande avser den framtida kompetensförsörjningen och där har under året gjorts en förskjutning av tidplanen till förmån för en analys av hur det nya kollektivavtalet om hantering av övertalighet vid arbetsbrist kommer att kunna påverka den förvaltningslokala kompetensförsörjningen.

Ett åtagande har inte uppfyllts. Detta gäller att *sjukfrånvarotalet för förvaltningen årligen ska minska med en procentenhet*. Minskningen för 2005 är endast 0,6 procentenheter.

Kompetensförsörjning

För att uppfattas som en bra och attraktiv arbetsgivare krävs att det finns intressanta arbetsuppgifter och en ändamålsenlig organisation, kompetenta chefer med ett modernt ledarskap, arbetsformer som ger medarbetarna delaktighet och medinflytande i det som sker, tar tillvara medarbetarnas kompetens och satsar på vidareutveckling av den.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har aktiv inom alla verksamheter och gjort satsningar på chefs- och ledarskap, ökad delaktighet samt kompetensutveckling. Bland annat har förvaltningen sedan år 2000 erbjudit och bedrivit kompetensutveckling för skolledare inom förskole- och grundskoleverksamhet under namnet Quintennialutbildning. Quintennial anger en period om fem år. Cheferna får under en sammanhängande period, vart femte år ägna sig åt fortbildning. Under den tiden kopplas de bort från driftsansvaret. Modellen har under 2005 också prövats för 50 lärare i förskola och grundskola. Pedagogerna har under en månad friställts sitt driftsansvar och med reflektionen som bas granskat den egna verksamheten och det egna personliga ledarskapet som pedagog. En utförlig rapport kring effekterna av utbildningen tas fram med hjälp av arbetslivsforskare men redan nu finns många positiva resultat beskrivna.

Utvecklings- och lönesamtal har genomförts mellan chef och medarbetare. Som underlag används oftast det material som tagits fram av SLK:s personalstrategiska avdelning. För varje medarbetare har också en individuell utvecklingsplan upprättats. Upprättade planer har sedan legat till grund för genomförandet av och deltagandet i olika kompetenshöjande aktiviteter, många i egen regi. Bland andra arrangörer märks framför allt Kompetensfonden och dess stora utbud.

Utbytet och samverkan med både gymnasie- och högskolan har fortsatt inom omsorgen om äldre och funktionshindrade, förskolan/skolan och individ- och familjeomsorgen. Förvaltningens satsningar har bland annat inneburit att andelen utbildade barnskötare i förskolan minskat avsevärt. Inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade har en stor grupp vårdare genomgått grundläggande vårdutbildning.

Andelen förskollärare har ökat markant under året. Olika utvecklingsinsatser medverkat till att öka förskolans attraktivitet bland arbets sökande.

Personalöverskott

Under 2005 har antalet övertaliga personer som inte har någon reguljär placering – varken tillsvidare eller för begränsad tid (nettoövertaliga) – minskat från 14 till 9 personer. Antalet personer som förhandlats övertaliga totalt sett (bruttoövertaliga) har minskat från 31 till 24, trots att antalet övertaliga i början av året ökade med ytterligare 16 personer, varav flertalet inom grundskolan. Ett intensivt arbete har pågått, i samverkan med berörda chefer, för att samordna rekrytering och övertalighet och för att hitta nya lösningar.

Sjukfrånvaro

Förvaltningens sjuktal vid ingången av året var 11,5 procent och vid årets slut 10,9 procent. Förändringen har gått åt rätt håll och med samma

riktning som de senaste tre åren. Förvaltningens mål för 2005 var dock ett sjuktal på 10,0 procent och åtagandet anger en minskning med en procentenhet. Målet och åtagandet har således inte uppfyllts.

Att nedgången i sjuktalet går långsamt förklaras i huvudsak av följande:

- en stor andel av långtidssjukskrivningarna är inte arbetsrelaterad. Därför har arbetsinriktade åtgärder i många fall en begränsad effekt
- en stor minskning av långtidssjukfrånvaron äts mer eller mindre upp av en ökning av korttidssjukfrånvaron
- en relativt stor andel av andra svårpåverkade faktorer, som t ex kulturellt grundade normer kring arbete och arbetsliv.

Under året har ambitionen varit att kraftigt minska rehabiliteringsinsatserna hos företagshälsovården för att möjliggöra en ökning av förebyggande och hälsofrämjande insatser. Denna planerade omprioritering har inte helt kunnat genomföras eftersom trycket på rehabiliteringsinsatser varit fortsatt stort.

Satsningen på utbildning av nya hälsocoacher har fortsatt under året – båda chefer och övriga medarbetare.

På personalavdelningen ett beteendevetenskapligt samtalsstöd etablerats som kan nyttjas av medarbetare i hela förvaltningen. Syftet är att förhindra inträde i sjukfrånvaro genom att tidigt erbjuda stödsamtal. Efterfrågan på den tjänsten har under andra halvåret varit betydligt större än förväntat.

Skärholmen och Spånga-Tensta startade under 2005 ett samverkansprojekt inom ramen för Kompetensfonden på temat hälsa. Projektet pågår under halva 2006 med syftet att, i samverkan mellan hälsocoachutbildad chef och medarbetare, utforma arbetsmetoder för hälsofrämjande arbete på arbetsenheten. Idén är att de ska vara så allmängiltiga att de lätt går att anamma på andra enheter i förvaltningen.

Utvecklingsprojekt med förkortad arbetstid

Förvaltningen har inga sådana projekt.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det löpande arbetsmiljöarbetet handlar om de konkreta förhållandena på arbetsplatsen. Det är viktigt att arbetsmiljöfrågorna i huvudsak hanterats i samverkan på lokal nivå i förvaltningen. Ett av åtaganden för året var att *det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs inom ramen för samverkanssystemet och genomförs åtminstone en gång årligen.*

I samband med den årliga dialogen kring enheternas kvalitetsarbete behandlas mål, åtaganden och arbetssätt. Inom ramen för

förvaltningsledningens så kallade ILS-besök på enheterna är arbetsmiljöfrågorna en viktig del av denna uppföljning.

Under året har samtliga chefer deltagit i särskilt seminarium om samverkanssystemet i förvaltningen.

Detta är det sätt som de löpande arbetsmiljöarbetet hanterats på. I samband med chefsseminarierna har också behandlats skyldigheten att göra riskbedömning vid förändringar i verksamheten eller arbetsorganisationen. Förslag till sådana förändringar dokumenteras som regel i någon form av rapport där det går att ta del av hur riskbedömningen genomförts.

BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Näringslivscenter

Lunda Nova Näringslivscenter har framgångsrikt bedrivit närings- och arbetsmarknadsfrågor sedan starten 1999, vilket bekräftas av stadens nya arbetsmarknadspolitiska riktlinjer. Samarbetet har kontinuerligt fortsatt att utvecklas mellan parterna Stockholm-Lunda Företagsgrupp, arbetsförmedlingen Spånga-Tensta och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Förvaltningen representeras av enheten för arbete och bistånd inom Avdelningen för Individ och Familj samt näringslivsenheten som hör till Tekniska avdelningen.

Att parterna är samlokaliserade i centret gör det lätt att arbeta över gränser och ställa individen i centrum. Detta har förkortat ledtider, sänkt kostnader och bidragit till samordnade aktiviteter.

Näringslivsenheten har fortlöpande arbetat strategiskt med metoder och program för att göra Spånga-Tensta känt som en näringslivsvänlig del av staden att bo och verka i. Enheten har koncentrerat sig på följande aktiviteter under året:

- Kompetenshöjande tjänster för att skapa förutsättningar för ett expansivt företagande och stimulera till att fler företag startas.
- Råd och stöd till nyföretagare och förmedling av näringslivskontakter till arbetssökande.

- Projektet ”Lunda Nova Kompetens” där kompetensen och den inre drivkraften hos stadsdelsområdets invånare tagits tillvara och stimulerats.
- ”Entreprenörsprogrammet” som medverkat till att samarbetet mellan skolan och näringslivet fördjupats.
- ”Entreprenöriellt lärande i teori och praktik” en ny 5-poängsutbildning på högskolenivå som stadsdelsförvaltningens lärare erbjudits att delta i.

Under 2005 har nya strategier arbetats fram för att åstadkomma följande:

- Främja miljödriven tillväxt tillsammans med Stockholm stads Miljöcentrum.
- Öka antalet innovatörer och nyföretagare genom projektet Innovation Stockholm, tillsammans med ALMI Företagspartner och Stockholms Näringslivskontor.
- Lägga grunden för ett långsiktigt näringslivsarbete som skall utgöra en del av stadsdelens ”ordinarie” verksamhet.

Näringslivsrådet, som är samarbetsforum för lokala företag, politiker och tjänstemän, har utvecklats. Teman har införts där aktuella frågor som är av intresse för parterna tas upp.

JobbAktiv och JobbAktiv Ung

Stadsdelsförvaltningen har ett välfungerande samarbete med arbetsförmedlingen genom JobbAktiv och JobbAktiv Ung samt genom den studie- och yrkesvägledare som har sin bas i samma lokaler som arbetsförmedlingen och förvaltningens näringslivsenhet. Samtliga aktörer har ett gemensamt uppdrag att matcha arbetssökande mot arbete och egen försörjning. Även JobbAktiv Ung har nu flyttat på heltid till Lunda Nova där övriga samverkanspartner finns.

JobbAktiv

JobbAktiv, som riktar sig till arbetslösa över 25 år, har under 2005 haft 474 personer inskrivna. Av dessa har

- 51 personer erhållit heltidsarbete
- 32 personer har erhållit deltidarbete
- 35 personer har gått till studier med rekryteringsbidrag
- 9 personer har gått till SFI studier och 8 personer har gått vidare till andra studier med annan försörjning.

63 personer har avskrivits med anledning av att de har flyttat, ej söker försörjningsstöd, har långvariga sjukskrivningar, aktivitetsgaranti med

flera skäl. Därtill kommer 122 personer som avskrivits eftersom de inte längre kommer till JobbAktiv och inte heller hört av sig på annat sätt. JobbAktiv erbjuder i första hand deltagande i olika projekt inom ramen för Kompetensfonden eller praktik i annan regi.

För att öka stödet till de personer som har större svårigheter att klara sig ut på arbetsmarknaden startades ett projekt i maj 2005 med två Jobbcoacher. Jobbcoacherna ska utveckla ett mer personligt stöd och är en mycket individinriktad insats för att kunna få praktikplatser som kan leda till lönearbete. Jobbcoacherna har haft 35 inskrivna personer under perioden fram till årsskiftet. Av dessa har en person fått anställning på sin praktikplats, en person har fått aktivitetsersättning via försäkringskassan, två personer är under diskussion för sjukersättning och ytterligare två personer väntar anställning vid sina praktikplatser.

De personer som av hälsomässiga eller andra skäl inte kan delta i arbetsmarknadsinriktade insatser utreds via en samverkansgrupp som träffas varje månad med representanter från arbetsförmedlingen, stadsdelsförvaltningen, primärvården, öppna psykiatri och försäkringskassan.

JobbAktiv Ung

JobbAktiv Ung har haft 507 ungdomar inskrivna 2005. Av dessa har

- 67 personer deltagit i projekt eller studier,
- 54 personer har erhållit arbete och
- 29 personer har varit eller är i praktik.

379 personer har inte hörts av eller flyttat.

Under sommaren 2005 har 140 ungdomar haft feriearbete inom stadsdelsförvaltningen.

Praktikplatser

Förskolorna har under året tagit emot 101 praktikanter, de öppna fritidverksamheterna 7 och skolorna 13 praktikanter. Dessutom har ca 130 lärarstudenter beretts plats i de pedagogiska verksamheterna under olika perioder av sin verksamhetsförlagda utbildning. Inom äldreomsorgens dygnetruntoenden har cirka 15 praktikanter tagits emot. Inom individ- och familjeomsorgen har 15 praktikanter beretts plats, varav 8 från socialhögskolan. Biståndshandläggarna inom äldreomsorgen har tillsammans med den medicinskt ansvariga sjuksköterskan tagit emot 12 blivande sjuksköterskor under deras geriatriskutbildning.

Lokala samverkansöverenskommelser

Överenskommelse för 2005 har träffats mellan Arbetsförmedlingen Spånga/Tensta och stadsdelsförvaltning Spånga-Tensta gällande; flyktingar som omfattas av förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m samt i möjligaste mån även andra nyanlända med försörjningsstöd. En överenskommelse har även träffats under 2005 gällande samverkansgrupp med försäkringskassa, primärvård, arbetsförmedling, socialtjänst och öppen psykiatri.

Ett hållbart trafiksystem

För att öka framkomligheten för gång- och cykeltrafikanter har ytterligare 4000 kvadratmeter park- och cykelväg fått nytt asfalterat ytskikt. Dessutom har en ny cykelväg byggts parallellt med Tenstavägen på 1200 kvadratmeter för 1,5 miljoner kronor som finansierats av markkontoret.

Ambitionen att hålla alla cykelbanor snöfria vintertid har inte varit ekonomiskt möjligt. Att köra bort all snö omedelbart, och inte använda cykelbanan längs Sörgårdsvägen, Duvbovägen och Spångavägen för snöupplag, inryms inte heller i budgeten för stadsmiljö.

En tillgänglighetsplan för Spånga-Tensta inom ramen för stadens tillgänglighetsprojekt har tagits fram under året. Vissa åtgärder har påbörjats i Tensta och Hjulsta såsom anläggning av taktilplattor för synskadade och höjjustering av parksoffor med kompletterande armstöd.

Barmarksrenhållning, vinterväghållning och parkskötsel har i huvudsak utförts av den upphandlade driftentreprenören Stockholm entreprenad AB. Avsteg från detta är Järvafältet som drivits ekologiskt av upphandlade Hästa 4H lantbruk AB och våra lekparkar med mera som underhållits av Hantverkspoolen, en arbetsmarknadsenhet inom förvaltningen.

Den årliga säkerhetsbesiktningen av stadsdelsförvaltningens lekparkar resulterade i att många lekredskap fick rivas. Då ny utrustning är mycket kostsam har bara viss reinvestering och reparation varit möjlig.

Projektet ”föreningsstädning”, som finansieras genom stadsdelsförnyelsen tillsammans med de kommunala fastighetsbolagen, har fortsatt för fjärde året där olika lokala föreningar adopterar städområden i Tensta-Hjulsta. Projektet utökades med städning även vid Spånga station och torg. Dessutom startade under året den så kallade ”miljögruppen” för deltagare med försörjningsstöd, som städade och rensade utvalda platser i Spånga. Förvaltningen har även anordnat så att olika föreningar och sammansatta grupper städade hela stadsdelsområdet under en begränsad tid på våren samt

varit delaktig i projektet ”Städa Sverige”, där idrottsföreningar handplockar skräp kring våra trafikleder

En parkplan för Tensta-Hjulsta har arbetats fram tillsammans med markkontoret. Planen är ett pilotprojekt som finansierats av markkontoret och ska ligga till grund för arbetet med parkplaner för resten av staden.

I samband med gatu- och fastighetskontorets omorganisation övergick stadens ”Fornminnesgrupp” till Spånga-Tensta. Gruppen sköter naturvårds- och fornminnesområden över hela Stockholm och finansierades med särskilda pengar från centrala omstruktureringsanslaget. I överenskommelse med personalstrategiska avdelningen kommer även medel framledes överföras, om 7 miljoner kronor per år, från samma anslag.

För att skapa delaktighet och inflytande hos medborgarna och andra aktiva i stadsdelen, förs en kontinuerlig dialog med boende, villaägarföreningar och företagare m.fl. genom olika mötesformer. Målsättningen är att kommunens begränsade resurser ska nyttjas till de åtgärder som prioriteras högst av alla aktörer i stadsdelen.

Kommentarer till nyckeltal för stadsmiljöverksamheten

Kostnaden för stadsmiljöverksamheten har reducerats med 1,7 miljoner kronor mot föregående år, från 22,8 till 21,1 miljoner, trots att entreprenadindex ökat med 3,6 procent. Kostnaden per invånare har minskat, från 664 till 613 kronor och kostnaden per kvadratmeter från 7,86 till 7,28 kronor på vintern, och från 1,45 till 1,38 kronor för barmark. Att nyckeltalet för parkskötseln ökat från 3,33 till 4,0 trots att kostnaden minskat med 0,9 miljoner kronor beror på att ytan har reviderats, från 2,2 till 1,6 kvadratkilometer, utifrån nya parkdata.

Miljöbilar

Stadsdelen kommer inte att uppfylla de nya målen för miljöbilar, som innehåller olika åtgärder för att stimulera alternativa drivmedel. Anledningen är delvis att stadsdelen övertog ansvaret för Fornminnesgruppen, som har många vanliga bilar som behöver bytas ut. En plan, i samarbete med Miljöförvaltningen, har initierats under 2005 och kommer att genomföras stegvis från 2006 och framåt.

När det gäller upphandling av fordon för gatu- och parkskötsel ställs krav på miljövänliga bilar.

GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD

Miljömiljarden

Projektet ”Återvinning av sandningssand” är ett samarbete mellan förvaltningarna i västerort och leds av Vällingby stadsdelsförvaltning. Nästan 10.000 ton förorenad sand och flis togs tillvara för återvinning efter vinterns halkbekämpning. Spånga-Tensta bidrog med 2.800 ton och hela 76 procent (totalt ca. 7.500 ton) kunde återanvändas som halkbekämpningsand till nästa säsong. Allt material har sålts tillbaka till vår gemensamma driftentreprenör för ca. 70 kronor per ton.

Det är ett projekt med mycket bra resultat, dock har de avsatta medlen, 2,7 miljoner kronor för 2 år, redan förbrukats under en säsong. Etableringskostnader, såsom asfaltering av verksamhetsytan och byggnation av uppsamlingsbassänger samt hyra av området, har blivit dyrare än beräknat. En ny ansökan kommer att lämnas in för att projektet ska kunna fortsätta under 2006.

Agenda 21 arbetet i Spånga-Tensta

Agenda 21-arbetet i stadsdelsförvaltningen har samordnats genom Avdelningen för Integration och Utveckling och bedrivits verksamhetsövergripande genom den handlingsplan som togs av stadsdelsnämnden i maj 2004. I handlingsplanen finns sex generella åtaganden som anses vara uppfyllda, med ett undantag. Åtagandet om en miljökonsekvensanalys av alla ärenden inför nämndbeslut har inte kunnat uppfyllas eftersom det många gånger saknas både tid och kompetens att göra den. I förslaget till revidering av handlingsplanen kommer detta åtagande därför att tas bort.

Stadsdelsförvaltningens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram.

Externt arbete

Sedan år 2002 har projektet ”Tensta-Hjulsta rent och snyggt” pågått, där föreningar medverkar till en trivsamt och ren ute- och innemiljö i området. Föreningar i Spånga-Tensta engagerades även i den årliga vårstädardagen i maj 2005.

Under 2005 avslutades Kampanjen ”Södra Järva rent och snyggt” som var ett samarbete mellan Stiftelsen Håll Sverige Rent, Rinkeby och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar samt bostadsbolag i området. Kampanjen fick inte medel för fortsatt verksamhet.

Under Tensta Marknad, informerades om energisparmetoder i samarbete med Medborgarkontoret (konsumentvägledaren), Stockholms Miljö- och Hälsoskyddsförvaltning och Energirådgivningen.

Internt arbete

Vid varje skola i stadsdelsområdet finns utsedda miljöombud som samordnar arbetet med miljöfrågorna på sina skolor. Kontinuerliga möten med miljöombuden hålls på Eggeby Gårds Fältskola som är en gemensam resurs för förvaltningens skolor för undervisning och fortbildning i miljöfrågor.

Vid parkleken Erikslund och kvartersgården Spånga By arbetar man med miljöfrågor i form av miljödagar, kompostering, kretsloppsarbete och städdagar.

Sedan våren 2005 pågår ett miljöprojekt på förvaltningshuset på Tenstagången 55. Stadsdelsförvaltningen och hyresvärden Svenska Bostäder har träffat ett avtal som går ut på energisparande, källsortering, hushållning med vatten, städning, kravmärkta varor med mera. Kontinuerligt hålls utvärderings- och uppföljningsmöten tills miljömålen uppnås. Arbetsinsatserna kommer att intensifieras under 2006.

BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN

Ökad integration

Stadsdelsförvaltningen, genom Tensta Marknad, öppnade nya möjligheter att bryta utanförskap genom att i samarbete med hembygdsföreningen Mäster Olofs Gården och Maria-Gamla Stans stadsdelsförvaltning anordna en gemensam festival på Stortorget i Gamla stan. Förutom själva festivalen har det blivit utbyte av ungdomar och ungdomsarbete, pensionärer från respektive stadsdel och lokala föreningar.

Arbetet med botutställningen TenstaBo06, som ska presentera Tensta som boplats och kulturarena, är ytterligare ett sätt att försöka bryta boendesegregationen och öka stadsdelens attraktivitet.

Flyktingmottagande

Under 2005 har stadsdelen etablerat sitt flyktingmottagande genom att flyktingsamordnaren införlivats i enheten Arbete och Bistånd, dit även försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder hör. En kraftig ökning av antalet ärende har gjort att ytterligare en flyktingsekreterare har anställts.

En lokal samverkansöverenskommelse har gjorts med arbetsförmedlingen som i sin tur har en deltidstjänst inrättad på lokal nivå för Spånga-Tenstas nyanlända flyktingar. Samarbetet med JobbAktiv och arbetsförmedlingen är igång. Samarbetet med utbildningsförvaltningens rekryteringsenhet fortsätter, dock har nivåerna för svenskunskaper hos deltagare och därmed rekryteringsprogrammets inriktning förändrats något, vilket har lett till att färre nyanlända flyktingar kunnat ta del av insatserna därifrån.

Minskat behov av ekonomiskt bistånd

Antalet bidragstagare har, räknat i tolv månaders genomsnitt, ökat från 1.703 till 1.710 under 2005. I förhållande till halveringsmålet innebär detta en ökning från 58,1 till 58,4 procent. Motsvarande siffror för staden är 66,6 procent respektive 67,6 procent. Ett skäl är en fortsatt svag uppgång på arbetsmarknaden, särskilt för de som har låg utbildningsnivå.

Arbetet med långtidsarbetslösa personer som uppstår försörjningsstöd har skett i en nära samverkan mellan Individ och familjeomsorgens verksamhet JobbAktiv och Lunda-Nova Näringslivscenter, i vilket även Spånga-Tensta Arbetsförmedling ingår. Personer som vänder sig till stadsdelsförvaltningen för att söka ekonomiskt bistånd och som står till arbetsmarknadens förfogande får en tid för gruppinformation vid JobbAktiv. Vid dessa informationstillfällen finns även arbetsförmedlingens handläggare samt studie- och yrkesvägledaren med.

Stadsdelsförvaltningens uppsökande studie- och yrkesvägledare har under 2005 träffat 1.759 personer. Av dessa har 389 erhållit rekryteringsbidrag. 174 personer fått kompletterande försörjningsstöd och 38 personer kunde via rekryteringsbidraget ta steget att bli självförsörjande.

Stadsdelsförvaltningen har under hösten 2005 påbörjat en genomgripande verksamhetsanalys med målet att finna nya arbetsmetoder för att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd. En kartläggning av alla vuxna bidragstagare har gjorts. Det finns underlag för att intensifiera det samarbete som finns i den lokala samverkansgruppen som utreder personer som av hälsomässiga eller andra skäl inte kan delta i arbetsmarknadsinriktade insatser.

Medborgarnas delaktighet

Medborgarkontoret i Tensta centrum är – genom verksamhetens omfattning och tillgänglighet – basen för stadsdelsförvaltningens stöd till områdets invånare att utöva ett aktivt medborgarskap. Här arbetar 8 personer varav en är konsumentvägledare och en verksamhetschef. Förutom förvaltningens samhällsvägledare erbjuds mycket annan service, permanent eller under vissa dagar och perioder:

- Arbetsförmedlingens direktservice i Spånga-Tensta

- Försäkringskassans lokala kundmottagning
- Förvaltningens studie- och yrkesvägledare tre dagar i veckan
- Personligt ombud öppen mottagning en eftermiddag i månaden.
- Gratis juridisk rådgivning en eftermiddag i veckan med Advokatsamfundets advokatjour som förebild.

Genom samlokaliseringen kan besökarna erbjudas ett brett serviceutbud och en mer heltäckande bild av samhällsstrukturen.

Olika aktörer har sett Medborgarkontoret som en naturlig och värdefull plats att möta sina målgrupper på, under 2005 var det särskilt Konsumentverket, Skatteverket, Valnämnden, Färdtjänsten, Bostadsförmedlingen, Landstingets sjukvårdsberedning (västerort) och Migrationsverket. Områdets grundskolor har haft utställningar om sina pedagogiska verksamheter. Utställningarna har genom ett stort skyltfönster varit synliga mot Tensta centrums gågata

Sammanlagt hade Medborgarkontoret nära 118 000 besök under 2005. Antalet ärenden var drygt 85 000.

Nya metoder, former och forum för att utveckla den lokala demokratin kan behövas, bland annat för att ta till vara kraft och kunskap hos särskilt engagerade medborgare. Stadsdelsförvaltningen har under året prövat

- lokala brotts- och drogförebyggande rådets öppna möten
- arbetsgrupper och områdesgrupper för stadsdelsförnyelsen
- uppsökande möten med föreningar och församlingar
- nya mötesarenor som Spånga Folkans biografverksamhet
- och förberedelser för ett föreningsdrivet Tensta Träff

Förvaltningen har också samarbetat med stadsdelsförvaltningarna över Järvafältet kring former för medborgarinflytande och delaktighet. Bland annat inbjöds alla föreningar till ett gemensamt möte, som alla tre förvaltningar ansvarade för. Det har också varit konferenser, seminarier av olika karaktär samt arbete i små regionala grupper med boenderepresentanter från samtliga stadsdelsområden.

Ge kultur- och föreningslivet förutsättningar att utvecklas

Kulturlivet i Spånga-Tensta bärs upp av enskilda personer, föreningar och institutioner. Föreningslivet och kulturen är en viktig mötesarena för stadsdelens utveckling. Förvaltningen bistår med administrativt stöd till föreningar och lokala kulturaktörer. I stadsdelsområdet finns en kulturkommitté som får ett årligt anslag från nämnden för att föreningar ska kunna söka bidrag till lokala kulturarrangemang.

Inom ramen för den kommande bouställningen i Tensta 2006 har det startats ett processinriktat kulturarbete med benämningen Tensta som kulturarena. I samband med detta har förvaltningen anordnat bland annat kulturseminarier i Tensta centrum..

Den viktigaste kulturinstitutionen är stadsdelsområdets skolor och förskolor. En prioriterad uppgift för stadsdelsnämndens kulturkonsulent har varit att stödja förskolornas och skolornas kulturella och pedagogiska arbete genom att erbjuda inspirerande och varierade kulturupplevelser av professionella artister.

Kulturutbudet har utgått från målen med förskolans arbete och värdegrundsarbetet i skolan, bland annat att stimulera barn och unga att utveckla sin identitet, sina språk och sitt eget skapande. Upplevelserna har bearbetats och utvecklats med workshops i samband med föreställningarna, och lärarna har utgått från elevernas upplevelser i sitt för- och efterarbete i skolorna.

Under året har närmare 7000 skolbarn (3-16 år) bokats in på teater, konserter och andra föreställningar som beställts och administrerats av förvaltningens kulturkonsulent:

Konsumentvägledning

Konsumentvägledningen är en integrerad del av Medborgarkontorets verksamhet och har som huvuduppgift att bevaka konsumenters rättigheter i ett samhälle som ställer allt högre krav på invånarna. Arbetet inkluderar rådgivning och medling i enskilda tvister mellan konsumenter och näringsidkare, men även förebyggande arbete och marknadsbevakning.

Konsumentvägledningen har under året haft 3074 ärenden. De flesta kontakter har kommit via telefon och besök, men även e-post har varit vanligt. Konsumentvägledaren har även bedrivit uppsökande verksamhet, bland annat i form av föreläsningar i konsumenträtt i skolor, Livstycket, Blå Huset, Kvinnocentrum samt för deltagarna i medborgarkontorets ungdomsprogram Unga Vuxna.

Stadsdelsförnyelsen

Under året har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutat om projekt för sammanlagt 13 miljoner kronor. Knappt 7 miljoner kronor har bokförts. Besluten har föregåtts av att arbetsgrupper (cirka 27 stycken) tagit fram förslag, områdesgrupper (4 stycken) granskat förslagen och hjälpt arbetsgrupperna med goda råd för att uppfylla direktiven. 8 öppna möten har hållits för utvecklingsarbetet i Spånga-Tensta med 30-80 personer närvarande. Totalt har närmare tusen personer varit engagerade i arbetet.

Många av de beslutade projekten har varit barn- och ungdomsprojekt. Andra har rört kvinnor, förbättrad trygghet, att få rent och snyggt i stadsdelen, och att genom publika datorer på medborgarkontoret öka den offentliga servicen. Ett äldreboendeprojekt har påbörjats genom en syrisk förening. "Tensta som kulturarena" inom den planerade boutställningen har fått medel. Olika arbetsmarknads- och integrationsprojekt har också fått stöd. Majoriteten av projekten avser i första hand Tensta. Ett flertal förslag som gäller Spånga har inkommit och kommer att behandlas 2006.

De öppna mötena har ofta innehållit extern information och diskussion om frågor som rör stadsdelen, med inbjudna gästföreläsare.

Jämställdhets- och mångfaldsplaner

Förvaltningens lönepolitiska program slår fast att faktorer som kön, ålder eller etnisk tillhörighet inte ska påverka individens lön. De förvaltningsgemensamma och de enhetsspecifika lönekriterierna ska vara ordentligt genomarbetade av chef och medarbetare och därmed kända av alla.

Inför årets löneöversyn, i likhet med tidigare år, genomfördes en kartläggning och analys beträffande kvinnors och mäns löner för de större yrkesgrupperna inom respektive avtalsområde. Kartläggning och analys presenteras och diskuteras med fackliga företrädare i samband med den inledande överläggningen. Kan det då konstateras att väsentliga skillnader föreligger görs en särskild analys av berörda medarbetare. Inte vid något tillfälle har löneskillnaderna funnits vara osakliga.

Många av förvaltningens arbetsplatser är starkt kvinnodominerade. 78 procent av alla tillsvidareanställda är kvinnor. Det är svårt att på kort sikt bryta och förändra den könsstruktur som råder. Förvaltningen verkar naturligtvis i den riktningen men målet måste ses som långsiktigt. Sammantaget har förvaltningen en personalgrupp som präglas av stor mångfald och därmed också speglar befolkningen i stadsdelsområdet. Via seminarier, utbildningsträffar och andra informationstillfällen riktar sig förvaltningen till chefer med personalansvar för att behandla frågor om bland annat hur mångfalds- och jämställdhetsaspekten bättre kan tas tillvara i rekryteringsförfarandet. Förvaltningen har ej haft något diskrimineringsärende till prövning.

I budgeten för 2005 avsattes buffertar liksom föregående år. Ambitionen har varit att varje verksamhetsområde ska kunna rymmas inom de budgetramar som kommunfullmäktige beslutat, och dessutom bidra till att finansiera nämnd och administration. Detta bedömdes bli svårt för äldreomsorg, funktionshindrade, individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsplaceringar samt för skolorna. Buffertar fördelades med 7,5 Mkr till äldreomsorg, 2 Mkr till funktionshindrade, 3 Mkr till individ- och familjeomsorg samt 6,5 Mkr till skolan. Buffertarna finansierades ur det generella anslaget för barn och unga.

Resultatet för anslag 1 blev ett överskott om 6,5 mkr. Resultatenheterna hade sammanlagt 4,8 Mkr i sina resultatfonder från föregående år. De flesta redovisar överskott för 2005 och resultatfonden ökar med 1,3 Mkr till 6,1 Mkr som förs över till 2006. Netto efter resultatöverföringar blev bokslutet för anslag 1 ett överskott på 5,2 Mkr.

För anslag 2 redovisas ett underskott på 5,4 Mkr. Nettokostnaden för socialbidraget har ökat marginellt under året. Det genomsnittliga antalet vuxna bidragstagare under 2004 varit 58,4 procent av antalet bidragstagare 1999. (Bilaga 1:8). Det är en större minskning än för staden som helhet, där motsvarande siffra är 67,4 procent. Minskningen beror på att bidragstagare i Spånga-Tensta i större utsträckning fått arbete och därmed klarat sin egen försörjning under denna femårsperiod. Under 2005 har antalet bidragstagare endast ökat med 8 personer (0,5procent) jämfört med 2004 och kostnadsökningen under motsvarande period var även den 0,5procent.

Belopp Mkr	Bok 2002	Bok 2003	Bok 2004	Bok 2005
Nettokostnad utbetalt socialbidrag	116,1	103,2	117,2	117,8

Tertialrapporter och bokslut

Årets prognoser i kvartalsrapporterna redovisas nedan. Avvikelsen är efter utbyggnadsmedel och ombudgeteringar men *före* resultatöverföringar.

Belopp Mkr	T1	T2	Bokslut
Anslag 1	-1,9	0	+5,2
Anslag 2	0	-5,0	-5,4

Efter utbyggnadsmedel samt fördelning av buffert och *före* resultatenheternas resultatöverföringar fördelar sig prognoser och bokslut per verksamhetsområde inom anslag 1 enligt följande.

Belopp Mkr	T1	T2	Bokslut
Administration	0	0	+ 2,6
Individ- och familj	+ 1,5	+ 0,7	- 0,5
Stadsmiljö	0	0	- 0,1
Förskola	+ 3,3	+ 7,1	+ 6,7
Skolbarnsomsorg	- 0,8	+ 0,4	- 1,9
Skola	- 1,5	- 4,4	+ 1,4
Särskola	- 2	- 1,1	- 0,9
Flyktingmottagande	0	+ 0,9	+ 2,1
Äldreomsorg	- 2,4	0	- 1,7
Funktionshindrade	0	- 4,0	- 2,8
Fritid och kultur	0	+ 0,4	+ 1,6
Summa Anslag 1	- 1,9	0	+ 6,5

Efter utbyggnadsmedel och *efter* resultatenheternas resultatöverföringar fördelar sig prognoser och bokslut per anslag enligt följande.

Belopp Mkr	T1	T2	Bok
Anslag 1	+ 1,3	+ 1,7	+ 5,2
Anslag 2	0	- 5,0	- 5,4

Bokslutet för anslag 1, före resultatöverföringar, blev något bättre än prognostiserat. Inom hela organisationen har budgetuppföljning och arbete med att uppnå budgetbalans prioriterats. Kostnaderna för flyktingmottagandet har varit lägre än budget hela året men det var länge oklart hur mycket pengar som skulle återredovisas för denna verksamhet och överskottet där beräknades inte kunna disponeras av nämnden. Resultatet för skolan blev bättre än beräknat, framförallt beroende på lägre lokalkostnader. En del av de bokförda kostnaderna för funktionshindrade avsåg äldreomsorg, därför ökade kostnaderna för äldreomsorgen i bokslutet jämfört med T2. Sammantaget blev dock avvikelserna för äldre- och funktionshindrade i stort sett som prognosen.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Jämfört med 2004 har nettokostnaderna inom anslag 1 och 2 fördelats enligt följande.

Anslag 1 (Mkr)	Bok 2004	Bok 2005	Förändring	%
Administration	33,9	38,3	4,4	13,0%
Individ- och familjeomsorg	110,2	116,5	6,3	5,7%

Fysisk verksamhet	19,5	17,4	-2,1	10,8%
Förskoleverksamhet	216,3	225,8	9,5	4,4%
Skolbarnsomsorg	43,8	45,5	1,7	3,9%
Skola	377,1	380,5	3,4	0,9%
Särskola		6,3	6,3	
Flykting mottagande		2,9	2,9	
Äldreomsorg	150,2	153,8	3,6	2,4%
Funktionshindrade	102,8	111,5	8,7	8,5%
Kultur- och fören.verks.	19,2	18,3	-0,9	-4,7%
Summa Anslag 1	1 073,0	1 116,8	43,8	4,1%

Den procentuellt största kostnadsökningen återfinns inom administrationen. Arbetet med informationsinsatser har förstärkts, delar av IT-funktionen som tidigare år finansierades av skolorna har bokförts som administration, kostnaderna för ekonomiadministrationen har ökat. Avdelningen förstärktes under införandet av det nya ekonomisystemet.

Kostnadsökningen inom individ- och familjeomsorg består främst av familjehemsarvoden och kostnader för öppenvårdsarbete för barn och unga.

Kostnadsökningen inom omsorgen om funktionshindrade utgörs dels utbyggnad av boenden och daglig verksamhet och dels av att kostnaderna för korttidstillsynen av särskoleelever över 12 år övergått till stadsdelsnämnderna under 2005.

De anslag som minskat är stadsmiljö och verksamheterna inom fritid och kultur. Stora delar av fritidsverksamheten är numera integrerad med skolorna. Avvikelsen måste ses i sin helhet tillsammans med övriga skolkostnader

Lönekostnaderna för stadsdelen uppgick under 2005 till 765 Mkr. Kostnaderna för löneökningarna blev 17,6 Mkr (hänsyn är då tagen till helårseffekten av löneökningarna 2004 och kostnaderna för löneökningarna från 1 april 2005). Dessutom utbetalades en premie till lärare, förskollärare och fritidspedagoger vid skolorna som hade arbetat i stadsdelen i fem år. Kostnaderna för detta uppgick till ett engångsbelopp om 6,5 Mkr.

Utfallet för lönerörelsen 2005 blev en genomsnittlig höjning om 2,36%. Kommunal var det förbund som fick de högsta löneökningarna med 3,01%. Övriga förbund i genomsnitt 2,04%

Omstruktureringskostnader lokaler

För omstrukturering av lokaler har stadsdelen erhållit sammanlagt 1,4 Mkr. Se bilaga 1.14.

Stimulansbidrag för utbyggnad av LSS-boenden (bilaga 1:11)

Under året har stimulansbidrag erhållits med sammanlagt 0,6 Mkr för projektering av ett nytt boende i kvarteret Järninge med 6 platser. Boendet kommer att färdigställas under 2006.

Stimulansbidrag för utbyggnad inom förskola (bil 1.12)

Under året har sammanlagt 2 Mkr erhållits i stimulansbidrag fördelat enligt följande.

- 0,4 Mkr till förskolan/skolan Salagatan 144
- 0,6 Mkr till ny förskola i Tensta
- 1,0 Mkr utrustningsanslag till förskolorna vid Salagatan och Slånbacken, ombudgeterat från 2004.

Resultatenheter

Resultatenheterna hade sammanlagt ett överskott om 4,8 Mkr med sig i resultatfonden från föregående år.

Enligt gällande regler för resultatöverföring skall 100 procent av över- respektive underskott föras över till nästkommande år. En begränsning finns dock, det sammanlagda över-/underskottet i resultatfonden får vara högst 5 procent av årets budget. De enheter som förde med sig ett underskott till 2005 måste åtgärda detta underskott under 2005. Förutsättningen för resultatöverföringen är att över-/underskottet är ett resultat av eget handlande och att åtagandena har uppfyllts.

För resultatenheterna inom stadsdelsnämnden Spånga-Tensta förs ett sammanlagt nettoöverskott om 6,1 Mkr över till 2006. Detta innebär att resultatfondens överskott har ökat med 1,3 Mkr.

Resultatenheternas sammanlagda resultat för 2005, som i detta ärende begärs överfört är följande.

<u>Enheter</u>	<u>Resultat fr -04</u>	<u>Resultat 05</u>	<u>Resultat till 2006</u>
Bromstengården	+ 0,5 Mkr	+ 1,4 Mkr	+ 0,6 Mkr
Förskolor	+ 0,8 Mkr	+ 2,2 Mkr	+ 2,5 Mkr
Skolor	+ 2,4 Mkr	- 0,5 Mkr	+ 2,8 Mkr
Äldreomsorg	+ 0,6 Mkr	- 0,1 Mkr	+ 0,5 Mkr
Daglig verksamhet LSS	- 0,1 Mkr	- 0,2 Mkr	- 0,3 Mkr
Intraprenader Fritid	+0,6 Mkr		
Summa:	+ 4,8 Mkr	+ 2,8 Mkr	+ 6,1 Mkr

Utfallet för varje resultatenhet redovisas i bilaga 1.6. Av resultatenheterna tar 22 enheter med sig överskott och 5 underskott till 2006. Två resultatenheter som inte har kunnat hämta hem sina underskott från 2004 föreslås avvecklas som resultatenheter.

Resultatenheter med förskoleverksamhet

Enheternas bokslut blev + 2,2 Mkr. Av 20 enheter redovisar 14 enheter ett överskott mot budget jämfört med 3 föregående år. Av de enheter som redovisar underskott har alla utom 2 täckning i resultatfonden i form av ett överskott från tidigare år.

Förskolan Kompassbacken redovisar underskott för andra året i rad. Enligt reglerna skall enheten avvecklas som resultatenhet fr.o.m. 2006 och underskottet skall täckas av nämnden 2006.

Resultatenheter med skola och skolbarnsomsorg

Bokslutet för de fyra skolor som fortfarande är resultatenheter blev ett underskott på 0,5 Mkr jämfört med budget. I resultatfonden från 2004 ligger ett överskott på 2,4 Mkr. Elinsborgs-skolan avvecklades som resultatenhet i tertialrapport 1 och skolans underskott från 2004 täcks av nämnden 2005. Det sammanlagda resultatet för resultatenheterna som överförs till 2006 är ett överskott om 2,8 Mkr.

Resultatenheter inom äldreomsorg och omsorgen om funktionshindrade

Fristad sjukhem/gruppboende redovisar ett mindre underskott som täcks upp av enhetens överskott från föregående år. Resultatfonden minskar därmed till 0,5 Mkr.

Enheten Frida, daglig verksamhet LSS, hade 0,1 Mkr i underskott med sig från föregående år. Enheten är i ett utbyggnadsskede. Resultatet för 2006 blev ett underskott om 0,2 Mkr. När verksamheten nu är utbyggd ryms den gott och väl inom sin budget. Regelverket för resultatenheter medger dock inte att en enhet redovisar underskott två år i rad och Frida föreslås avvecklas som resultatenhet i detta bokslut.

Resultatenheter inom individ- och familjeomsorg

Resultatenheten Bromstengården har en hög beläggning. Enheten har med sig ett överskott om 0,5 Mkr i resultatfonden. Resultatet för 2005 blev ett överskott på 1,4 Mkr. Reglerna om att det ackumulerade överskottet inte får överstiga 5 procent gör att resultatfonden ökar till 0,6 Mkr.

Intraprenader

Intraprenaderna Spånga By och Erikslund avvecklades i bokslut 2004. Det ackumulerade överskottet på 0,6 Mkr övergick till nämnden 2005.

Projektmedel

Storstadssatsningen (bilaga 1:15) och Stadsdelsförnyelsen (bilaga 1:26)

Bruttokostnaden för verksamheterna inom storstadssatsningen 2005 blev 1,2 Mk. Kvarstående storstadsmedel att förbruka 2006 är 0,7 Mkr.

Inom Stadsdelsförnyelsen har endast 6,9 Mkr förbrukats av årets medel och därmed kvarstår 31,6 Mkr till 2006.

Övriga externa projekt

Ett antal mindre projekt med extern finansiering redovisas på blanketten, bilaga 1:16.

Kompetensfonden (bilaga 7)

Stadsdelen har erhållit sammanlagt 18,6 Mkr från kompetensfonden under 2005. Projekt och belopp redovisas på bilaga 7.

Åtgärder för att undvika budgetöverskridande

Arbetet med intensiv budgetuppföljning har pågått hela året. Varje enhet är väl medveten om sin ekonomi. I varje månadsrapport till stadsdelsnämnden redovisas resultatenheternas prognoser. Placeringskostnaderna inom individ- och familjeomsorgen följs upp i särskild ordning.

Sammantaget har budgetläget varit gynnsammare än under 2004. Nya fördelningsnycklar har tillfört medel till barn- och ungdomsverksamheterna medan verksamheterna inom äldre- och funktionshindrade fått det kärvare. Genom omfördelningar i budgeten och en aktiv uppföljning har kostnaderna hållits inom budgetramen.

*Det ekonomiska utfallet per verksamhetsområde***Nämnd och förvaltningsadministration**

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse 2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	41,8	40,7	1,1	37,4	40,5

Intäkter	0,9	2,4	1,5	2,8	1,6
Netto	40,9	38,3	2,6	34,6	38,9

Jämfört med 2004 har nettokostnaderna ökat med 3,7 Mkr. De största posterna som ökat är följande:

- informationsinsatser
- ekonomiadministrationen, förstärkning vid införandet av agresso
- IT, två anställningar som tidigare finansierade av skolorna, bokförs inom administrationsanslaget from 2005

Budgetläget var osäkert under 2004 och det rådde återhållsamhet när det gäller administrativa resurser. Delar av det anslag som fanns för administration användes till gatu- och parkunderhåll. Som synes i tabellen var de administrativa kostnaderna för 2004 extremt låga även jämfört med 2003. Under 2005 har ekonomin varit bättre och förstärkning har kunna ske av de administrativa funktionerna.

Överskottet 2005 avser framförallt administrativa lokaler och IT.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Belopp Mkr	Avvikelse				
	VP 2005	Bok 2005	2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	130,1	142,8	-12,7	124,3	118,2
Intäkter	14,1	26,3	12,2	14,5	13,8
Netto	116,0	116,5	-0,5	109,8	104,4

Resultatet för verksamhetsområdet blev ett underskott om 0,5 Mkr. I tertialrapporterna har mindre överskott prognostiserats. Det anslag, som i tertialrapporterna beräknades få något lägre kostnader än vad som redovisas i bokslutet, är anslaget för barn- och ungdomsvård.

Jämfört med 2004 har kostnaderna ökat med 6,7 Mkr. När hänsyn tagits till pris- och löneökningar är detta en kostnadsökning på 4,5 Mkr.

Huvudsakliga förändringar redovisas nedan.

- 1,4 Mkr socialpsykiatri
- + 3,6 Mkr familjehem, barn och unga (till följd av nya ersättningsregler för släktinghem)
- + 3,6 Mkr personalkostnader för handläggning och stödjande arbete på hemmaplan
- + 0,8 Mkr kontaktpersoner/-familjer, barn och unga

Nyckeltal (bilaga 2:1-3)

Barn- och ungdomsvård

(Nyckeltal för verksamhetsområdet redovisas i bilaga 2:1)

Nettokostnaderna för köpt vård av barn och unga vid institutioner har minskat under året medan kostnaderna för familjehem, stödboende och öppenvårdsinsatser har ökat. Vårdkostnaderna uppgick därmed sammanlagt till 56,9 Mkr, vilket är 3,8 Mkr mer än 2004. Avvikelsen mot budget är netto -0,9 Mkr. Antalet barn- och ungdomsplaceringar var enligt nedan..

Antal placeringar	Dec 03	Juli 04	Dec 04	April 05	Juli 05	Dec 05
Ungdomar	23	28	35	29	32	37
- varav SIS	3	0	2	2	3	5
Barn	5	18	24	14	31	24
Totalt barn och unga	28	46	59	43	63	61

Sammanlagt har 185 barn och ungdomar varit placerade vid institutioner och familjehem under året. Det är en ökning med 24, jämfört med föregående år, då antalet var 161.

Ansökan om vård enligt LVU har under året gjorts på 5 barn och 5 ungdomar - totalt 10, att jämföra med 4 stycken år 2004. Länsrätten har vid prövning beslutat att vård enligt LVU var behövlig vid alla 10 ansökningarna.

Under året har det skett en ökning av "dygnet-runt-placeringar". Den stora ökningen när det gäller HVB-dygn (en ökning om 3 916 dygn sedan 2004) beror framförallt på att stadsdelen har haft fler asylsökande familjer placerade under året än tidigare år, tre av familjerna har varit placerade nästan hela året. För den största delen av dessa placeringskostnader erhåller stadsdelen ersättning från hos Migrationsverket. Handläggningen omkring de asylsökandefamiljerna tar stor del av personalresurserna, då det tar tid att finna och planera insatser samt samordna tillsammans med andra myndigheter och aktörer så barnen och föräldrarna får de insatser de behöver. Kostnader för handläggningen får man dock ej ersättning för, såvida det inte är ensamkommande flyktingbarn då en schablonsumma för handläggningen utgår från Migrationsverket.

Även antalet dygn på §12 hem har ökat under året, en ökning med 925 dygn, beroende på att flera ungdomar omhändertogs enligt LVU p.g.a. kriminalitet under hösten och då placerades på SIS-institution. Dock fortsätter vi att arbeta med kortare placeringstider, där det är möjligt, för att koppla in insatser i öppenvården tidigare och arbeta med hela familjen och nätverket på ”hemmaplan”.

Antal placeringsdygn i familjehem har under året ökat med 272 dygn, vilket är knappt en helårsplacering. En förändring som skett inom familjehemsvården under året är att samma arvode ska utgå till släktinghem, som det gör till rekryterade hem fr.o.m. 1/1 2005. Familjevården fick tillskott till detta i budget 2005 från barn- och ungdomsnyckeln.

Vuxenvård

(bilaga 2:2)

Kostnaderna för köpta platser inom vuxenvården har understigit budgeterade medel med 0,1 Mkr. Den sammanlagda nettokostnaden för vuxenplaceringar har uppgått till 5,8 Mkr, vilket är 0,4 Mkr mindre än 2004. Under året har arbetet inom vuxenvården fokuserat på att bygga ut träningslägenhetsboende med individuellt stöd. Kostnaderna för inackorderingshem har därigenom kunnat fortsätta minska.

En stor del av vårdanslaget har gått till olika boendeformer som inackorderingshem, särskilda stödboenden, härbärgen och arbetskollektiv. En bidragande orsak är bostadsmarknaden och ”taköverhuvudet”-garantin som finns i staden. Externa behandlingsinsatser har fortsatt minska och behandling sker mer och mer i öppenvård vid ALL-teamet som har kompletterats med ordnat boende i ca 110 träningslägenheter med stödinsatser i egen regi

Antalet personer som varit placerade vid olika institutioner och familjehem under året är 38, vilket är 14 färre än 2004. Arbetet med vuxna missbrukare inriktas allt mer på öppenvårdsinsatser. De flesta, som söker sig till ALL-teamet, behandlas med insatser på hemmaplan. År 2005 var det totalt personer som sökte sig dit (JFR 479 FÖRRA ÅRET)

Socialpsykiatri

(bilaga 2:3)

Kostnaderna för köpta platser vid vårdhem och familjehem inom socialpsykiatrien uppgick netto till 6,3 Mkr, vilket är 2 Mkr mindre än 2004. Under året har i genomsnitt 13 platser köpts till sammanlagt 15 personer vid vårdhem och familjehem. Det är 3 platser färre än

föregående år. Istället har fler träningslägenheter och de nya boendena på Elinsborgsbacken 3 tagits i bruk. Dessa boenden bedöms dels ha ökat boendekvaliteten för de personer som flyttar in och dels reducerat kostnaderna. I genomsnitt har 36 personer bott i kollektivboende och träningslägenheter jämfört med 17 föregående år. Antalet personer som haft boendestöd och hemhjälp är 78. En utbyggnad av arbetstränings- och daglig verksamhet har skett under året, 71 personer har deltagit i olika verksamheter, framförallt i egen regi. Det är en ökning med 41.

Stadsmiljö

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	18,1	23,7	-5,6	21,8	14,4
Intäkter	0,8	6,3	5,5	1,9	2,1
Netto	17,3	17,4	-0,1	19,9	12,3

Verksamhetsområdet resulterade i ett underskott på 0,1 Mkr.

Jämfört med 2004 har nettokostnaderna minskat med 2,5 Mkr. Kostnaderna för vinterväghållningen har varit lägre. Under 2004 gjordes extra barmarksunderhåll, därav de höga kostnaderna.

Ansvar för hela stadens underhåll av fornminnesplatser, den s.k. fornminnesgruppen, övergick till Spånga-Tensta 1 juni 2005. Kostnaderna och intäkterna för denna verksamhet uppgick till 4,4 Mkr, därav den ökade omslutningen.

Nyckeltal (bilaga 2:4)

Förskoleverksamhet

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	245,6	244,5	1,1	230,4	217,9
Intäkter	13,1	18,7	5,6	14,1	12,5
Netto	232,5	225,8	6,7	216,3	205,4

Verksamhetsområdet resulterade i ett överskott om 6,7 Mkr. Resultatenheterna tar med sig 1,7 Mkr av detta överskott till 2006. Resultatet efter resultatöverföringar blir därmed ett överskott om 5 Mkr.

Överskottet stämmer väl överens med prognoserna i tertialrapporterna och har varit avsatt att täcka befarade underskott inom grundskoleverksamheten. Kostnadsutfallet för skolan blev dock bättre än prognoserna.

Jämfört med 2004 har nettokostnaderna ökat med 9,5 Mkr, eller 4,4procent. Det genomsnittliga antalet barn varit 1 990 vilket är en ökning med 40. Under året har 4 nya förskoleavdelningar öppnat,

Nyckeltal (bilaga 2:5)

Skolbarnsomsorg

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	50,9	54,2	-3,3	51,7	50,6
Intäkter	7,3	8,7	1,4	7,9	7,4
Netto	43,6	45,5	-1,9	43,8	43,2

Verksamhetsområdet resulterade i ett underskott på 1,9 Mkr. Jämfört med tidigare bokslut är kostnadsökningen marginell. Det genomsnittliga antalet barn har varit 1 568 vilket är 22 fler än 2004.

Nyckeltal (bilaga 2:6)

Utbildning

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	387,9	396,5	-8,6	393,0	386,8
Intäkter	6,0	16,0	10,0	16,4	16,9
Netto	381,9	380,5	1,4	376,6	369,9

Resultatet för 2005 blev, efter tilldelad buffert om sammanlagt 6,5 Mkr, ett överskott om 1,4 Mkr. Tillsammans med skolbarnsomsorgen redovisas därmed närmast ett nollresultat.

Efter överföring av resultatenheternas över- och underskott till 2006 blev resultatet för skolan ett överskott 1 Mkr. Fem skolenheter av sju redovisar underskott på sammanlagt 4,2 Mkr jämfört med budget. Överskott från föregående år gör dock att samtliga 4 skolor som är resultatenheter har med sig överskott till 2006.

De tre skolenheter som upphört att vara resultatenheter redovisar underskott. Enheterna beräknas ha en budget i balans under 2006. Två

av dessa enheter, Bromstensskolan och Gullinge/Enbacksskolan, definierades som resultatenheter i budget 2006. Bokslutet visar dock att skolorna inte bör vara resultatenheter under 2006 och därför föreslås detta beslut återtas.

För resultatenheten Sundbyskolan befarades ett underskott även för 2005. Enligt regelverket för resultatenheter definierades därför inte Sundbyskolan som resultatenhet i budget 2006. Bokslutet för Sundbyskolan blev mycket bättre än prognosen, 2004 års underskott hämtades hem och ett överskott förs över till 2006. Stadsdelsnämnden föreslås därför hemställa hos kommunstyrelsen att Sundbyskolan skall kvarstå som resultatenhet 2006.

Jämfört med föregående år har nettokostnaden för skolan ökat med 1 procent. Det genomsnittliga antalet elever uppgick till 4 152, vilket är 13 färre än föregående år. Att kostnaderna inte ökat mer beror till stor del att Kämpingeskolan är nerlagd.

Nyckeltal (2:7)

Särskola

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse 2005
Kostnader	10,2	10,7	-0,5
Intäkter	4,4	4,0	-0,4
Netto	5,8	6,7	-0,9

Den 1 juli övergick särskolan till stadsdelsnämndens ansvarsområde. Tidigare bedrevs särskoleverksamhet i stadsdelen mot ersättning från utbildningsnämnden, därav intäkterna om 4,4 Mkr som avser första halvåret 2005. Kostnaderna för särskoleverksamheten är betydligt högre än tilldelad budget. Avvikelsen är ca 10procent.

Flyktingmottagande

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse 2005
Kostnader	5,0	2,9	2,1
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Netto	5,0	2,9	2,1

Den budget stadsdelen erhöll för flyktingmottagandet var baserad på antalet flyktingar i juni 2004, vilket var fler än det genomsnittliga antalet under 2005. Budgeten justerades i samband med tertialrapport 2. Det

överskott som uppstått under året har stadsdelen inte räknat med att behålla eftersom en motsvarande budgetjustering skulle komma. Omfördelningen i tertialrapport medförde ingen sänkning av anslaget, därav överskottet.

Nyckeltal (bilaga 2:12)

Äldreomsorg

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		Bok 2003
			2005	Bok 2004	
Kostnader	178,5	178,0	0,5	177,2	168,0
Intäkter	26,4	24,2	-2,2	27,0	24,6
Netto	152,1	153,8	-1,7	150,2	143,4

Verksamheten redovisar ett underskott på 1,7 Mkr. Då har området tillförts ytterligare 7,5 Mkr jämfört med kommunfullmäktiges budgettram. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 3,6 Mkr, eller 2,4 procent, vilket i stort sett motsvarar av löneökningarna som blev i genomsnitt 3procent för äldreomsorgen.

Äldreomsorgens enda resultatenhet, Fristad sjukhem och gruppboende redovisar ett litet underskott, vilket innebär att överskottet i resultatfonden minskar från 0,6 Mkr till 0,5 Mkr.

Nyckeltal (bilaga 2:8-9)

Många nyckeltal redovisas på bilagorna 2:8-9. Motsvarande nyckeltal finns ej för föregående år.

Kostnaderna översteg budgeterade medel med 3 Mkr, vilket är en ökning med 1procent jämfört med föregående år.

Behovet av platser i sjukhem, gruppboende och ålderdomshem har ökat något under det senaste året. I budgeten för 2005 avsattes medel för 157 platser för äldre.

Vårdform	Vp2005	Bok 2005	Bok 2004	Bok 2003	Bok 2002
Gruppboende	86	84	84	81	78
Ålderdomshem	3	3	3	3	2
Sjukhem	68	70	74	71	71
Summa	157	157	161	155	151

Den genomsnittliga kostnaden per vård dygn har förändrats enligt nedan.

Verksamhet	Kostnad per vårddygn 2005	Kostnad per Vårddygn 2005	Kostnad per vårddygn 2003
Ålderdomshem	1 183	1 016	1 014
Sjukhem	1 532	1 483	1 509
Gruppboende	1 427	1 317	1 339

Kostnaderna för hemvård understeg budgeterade medel med 1,8 Mkr, vilket är en minskning med 0,2 Mkr eller 0,5procent jämfört med föregående år

Omsorg om funktionshindrade

Belopp Mkr	Avvikelse				
	VP 2005	Bok 2005	2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	134,1	137,2	-3,1	123,3	104,7
Intäkter	25,4	25,7	0,3	20,5	15,7
Netto	108,7	111,5	-2,8	102,8	89,0

I budgeten för 2005 avsattes 2 Mkr i en buffert för omsorgen om funktionshindrade, vilket visat sig vara otillräckligt. Kostnaderna översteg budgeterade medel med 2,8 Mkr.

Den stora kostnadsökningen på 8,7 Mkr jämfört med 2004 utgörs framförallt av fler platser i gruppboenden och daglig verksamhet samt att kostnaderna för eftermiddagstillsynen för särskolelever över 12 år övergått till stadsdelarna från 1 januari 2005.

Antalet personer med enligt LSS har ökat. Nedanstående tabell jämför antalet aktuella personer per den sista december.

Typ av insats	Antal 0112	Antal 0212	Antal 0312	Antal 0412	Antal 0512
Daglig verksamhet	46	45	53	60	73
Korttidshem barn	32	32	31	35	45
Elev- och familjehem	9	10	14	11	9
Gruppboende, vuxna	18	19	19	29	33
Korttidsboende, vuxna	4	6	7	5	5
Summa antal insatser	109	112	124	140	165

Den dagliga verksamheten Frida har utökat sin verksamhet även under 2005. Av 73 personer går nu 44 i Fridagruppen, vilket medfört att kostnaderna kunnat hållas nere.

För de personer som beviljats LASS-timmar erhåller stadsdelen ersättning från försäkringskassan, men inte för övriga timmar. Försäkringskassan debiterar dock stadsdelen för de 20 första timmarna för alla personer med LASS boende i stadsdelen. Kostnadsutvecklingen för insatsen personlig assistans har varit följande.

Bruttobelopp Mkr	Bok 05	Bok 04	Bok 03	Bok 02	Bok 01
Pers ass SOL	4,5	5,5	4,5	4,9	2,4
Pers ass LSS	9,3	11,1	12,7	11,8	14,2
Ledsagning LSS	2,7	2,1	1,9	2,0	2,3
Pers ass LASS	20,2	14,0	12,0	13,7	13,1
Summa Pers ass	36,7	32,7	31,1	32,4	32,0

De senaste åren har kostnaderna legat på ungefär samma nivå för att nu öka under 2005. Ökningen återfinns bland de personer som beviljats ersättning från försäkringskassan och för dessa personer blir kostnaden endast för de 20 första timmarna. Netto är kostnadsökningen marginell.

Kostnaderna per dag respektive dygn i daglig verksamhet och olika boenden har de senaste åren förändrats enligt nedan.

Verksamhet	Kostnad per dag/dygn 2005	Kostnad per dag/dygn 2004	Kostnad per dag/dygn 2003
Elevhem	2 850	2 737	2 529
Korttidsvistelse	3 105	2 908	2 930
Gruppboende LSS	2 284	2 219	2 373
Daglig verksamhet	1 508	1 575	1 535

Nyckeltal (bilaga 2:10-11)

De flesta nyckeltalen är nya och jämförbara siffror finns inte framtagna för tidigare år. Av nyckeltal 28 framgår att omvårdnadsbehovet för personer i gruppboende, korttidsvistelse och daglig verksamhet är betydligt högre än för staden som helhet. I Nyckeltal 30 konstateras dock att kostnaden per dygn i gruppboende och korttidsboende är betydligt lägre än för staden som helhet när anpassning av kostnaderna görs efter vårdtyngd. Kostnaderna för daglig verksamhet och elevhem är däremot högre än genomsnittet för staden.

Av nyckeltalen för personlig assistans framgår att bruttokostnaden per timme är 114 kr högre för LASS än LSS. Anledningen härtill är att i

kostnaden för LASS-timmarna ingår även den kostnad som försäkringskassan fakturerar stadsdelen för de första 20 timmarna, d.v.s. dessa timmar räknas två gånger.

Fritid och kultur

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2005	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	19,9	19,0	0,9	19,8	18,8
Intäkter	0,0	0,7	0,7	0,7	0,5
Netto	19,9	18,3	1,6	19,1	18,3

Resultatet för verksamhetsområdet blev ett överskott på 1,6 Mkr.

Två enheter har haft långtidssjukskrivningar som inte ersatts. Den träffpunkt för ungdomar som Spånga gymnasium grundskolor ansvarar för har varit integrerad med en annan skolas och därför haft lägre personalkostnader.

Nyckeltal (bilaga 2:13-14)

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Belopp Mkr	VP 2005	Bok 2005	Avvikelse		
			2004	Bok 2004	Bok 2003
Kostnader	146,8	153,9	-7,1	147,8	127,9
Intäkter	11,0	12,7	1,7	10,5	3,3
Netto	135,8	141,2	-5,4	137,3	124,6

Netto avvikelsen för anslag två blev ett under skott om 5,4 Mkr fördelat på:

- 0,8 Mkr arbetsmarknadsåtgärder
- 6,0 Mkr försörjningsstöd
- + 1,4 Mkr handläggningskostnader för försörjningsstödet

Nyckeltal (bilaga 2:15-16)

Kommentarer till balansräkningen

Balansräkningen utgör en uppställning av stadsdelens tillgångar och skulder per den 31 december 2005 och är en del i stadens koncernredovisning.

Beloppsgränsen 50 Tkr har tillämpats när det gäller skuldbokföring av kostnader. Denna gräns gäller inte det som avser vård, där det sammanlagt blir stora belopp. För att fånga upp så mycket som möjligt har skuldbokföring skett fram till två dagar före färdigställande av balansräkningen. Det mesta av betydande belopp beräknas vara med, och resultatet för år 2005 bedöms vara så rättvisande som möjligt med denna snäva tidsplan.

Kundfordringarna uppgår sammanlagt till 20,4 Mkr, vilket är 9 mer än 2004. Ökningen förklaras av två fakturor, en till kompetensfonden och en för fornminnesgruppens verksamhet. Ingen av dessa fordringar fanns i bokslutet för 2004. Av årets kundfordringar har 3,9 Mkr bokförts som osäkra enligt stadens regler för redovisning av osäkra fordringar, d.v.s. när inkassokrav utgår (21 dagar efter förfalldatum) vilket är 0,3 Mkr mer än i bokslut 2004. Av kundfordringarna hade 15,5 Mkr ännu ej förfallit till betalning vid årsskiftet.

Fordringar hos anställda består dels av löneförskott (utbetalda löner via kassan som regleras nästkommande månad), 22 Tkr, och dels av löneskulder på 119 Tkr.

Posten förutbetalda kostnader uppgår till 28,2 Mkr och avser främst hyror för kvartal 1 2006. Upplupna intäkter uppgår till 13,1 Mkr. De största posterna avser kompetensfonden och stadsdelsförnyelsen där medel rekvireras i efterskott. I övrigt är det äldreomsorgsintäkter avseende december månad samt diverse upplupna intäkter som statsbidrag och projektmedel.

Leverantörsskulden uppgår till 41 Mkr och avser utgifter som redovisats 2005 men förfallit till betalning 2006. Av leverantörsskulden är 13,1 Mkr interna.

Upplupna kostnader uppgår till 15,1 Mkr, vilket är 1 Mkr mindre än 2004. Förutbetalda intäkter uppgår till 2,3 Mkr och avser projektmedel och förutbetalda hyresintäkter. Av de upplupna kostnaderna avser 4,4 Mkr timlöner för december. Resterande 10,7 Mkr avser kostnader som tillhör 2005, men där fakturan inkommit 2006. Detta är 1,2 Mkr mindre än i föregående års bokslut och kan troligen förklaras av att fler företag hann fakturera, eftersom det var förhållandevis många arbetsdagar i december förra året.

Av balansräkningen kan avläsas att resultatfonden från 2004 innehöll ett överskott om 4,8 Mkr. Under 2005 har nettoöverskottet ökat till 6,1 Mkr som balanseras över till 2006.

ÖVRIGA REDOVISNINGAR

Leasing

Staden ska i och med de nya anvisningarna i 3 kap 4 § om leasing i regler för ekonomisk förvaltning regelbundet följa upp och redovisa hyres- och leasingavtal. Uppföljning och redovisning ska ske i varje bokslut (års- och tertialbokslut) med början bokslut 2005. Hyres- och leasingavtal ska redovisas i en excel-fil framtagen för ändamålet.

Leasingavtal som totalt under avtalstiden är värda max 50 000 kronor alternativt 25 000 kronor i årlig kostnad (exkl. moms) behöver inte redovisas. De leasingavtal, överstigande 50 000 kronor alternativt 25 000 kronor per år, som är tecknade i Spånga-Tensta finns redovisade på bilaga 4. De flesta avtalen avser leasing av fordon och kopiatorer.

Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna

Den hantverksupphandling som genomförts under året för 10 olika yrkesgrupper har följt kommunfullmäktiges beslut att inarbeta diskrimineringsklausulen i förfrågningsunderlaget. Samma sak gäller den upphandling av kvälls- och nattpatrullen som avdelningen för äldre&funktionshindrade påbörjat under året.

Stadsdelsförvaltningens alla verksamheter har integration som ett uppdrag i sin ordinarie verksamhet. Det är ett omfattande arbete som bedrivs dagligen för att skapa allt bättre förutsättningar för barn, unga och vuxna att kunna inta sin plats och vara delaktiga i samhället. Diskussioner och dialogforum har hållits både internt och externt under året om hur vi gemensamt kan fördjupa arbetet för integration och mot utanförskap.

Klagomålshantering

Av de klagomål och synpunkter som registreras av förvaltningens registrator berörde 5 barn och ungdom, 16 individ och familj, 6 äldre och funktionshindrade, 18 Tekniska avdelningen och 8 övriga frågor, varav några, som klagomål på mopedåkning, inte tillhör nämndens ansvarsområde.

Felanmälan

Totalt har 513 registrerade ”felanmälningar” inkommit som berör stadsmiljöområdet, vilket är 56 färre än förra året. 69 procent (355 st.) av dessa gällde vinterväghållningen där medborgarna haft synpunkter på hur den bör förbättras. Synpunkter på renhållningen har uppgått till 15 procent (77 st.), skötseln av parker 11 procent (56 st.) och resterande 5 procent är 25 anmälningar om skadade djur.

Nyckeltal

Nyckeltal, gemensamma för staden, redovisas på bilaga 2. De flesta av dessa nyckeltal är nya och motsvarande nyckeltal finns för flertalet inte framtagna 2004. Blanketter och anvisningar kom för sent, därför har inga analyser kunnat göras.

Brottsförebyggande arbete

Det lokala brotts- och drogförebygganderådet (LOBRÅ) omorganiserades, från fem arbetsgrupper till tre: *Boendemiljö (inklusive trafik och offentlig miljö)*, *Barn och ungdomar i riskzon* samt *Drogförebyggande (inriktat på vuxna och med Gullingeparken i fokus)*. I dessa arbetsgrupper kom en rad projekt och insatser igång varav ett urval av dessa redovisas här i korthet.

Inom grupperna för *Barn och unga i riskzon* har öppna möten arrangerats sedan hösten 2004 och under hela året 2005. Syftet har varit att stärka vuxna i Tensta-Hjulsta i det förebyggande arbetet med barn och unga. I *Boendemiljögruppen* har vi genomfört trygghetsvandringar i Spånga och uppföljningar av densamma i både Spånga och Tensta.

Ett samarbete med Rinkeby och Kista SDF, Västerorts polismästardistrikt samt åklagarmyndigheten startades under 2005: *Ung och trygg på Järva*. Under året hölls två dialogkonferenser och en samordnare har anställts.

Inom området trafik finns en mindre *Trafikgrupp* som har koncentrerat sig på trafikundervisning i skolan och har arbetat fram en utbildning som erbjuds stadsdelens skolpersonal. Utbildningen gick av stapeln 3/2-2005.

Tillsynsarbetet avseende försäljning av folköl- och tobak i stadsdelen har fortsatt. Ett register över lokala handlare har upprättats, tillsynsavgifter tagits upp och samtliga har fått flera besök av samordnaren. Två omgångar med inköpsstudier har genomförts. I samband med skolavslutningen, allhelgonahelgen och lucia bedrevs även *antilångningskampanjer*. Lokala flygblad med information på flera språk togs fram och delades ut..